

TANUMS
KOMMUN

ÖVERSIKTSPLAN 2030

BILAGA - KONSEKVENSBESKRIVNING

Antagandehandling 2017-05-19

Antagen Kommunfullmäktige 2017-06-19 Laga kraft 2017-07-18

Konsult: WSP

Konsult

WSP Sverige AB

Miljöfrågor

Lars Nilsson

Sociala frågor

Pia Sartorius

Ekonomiska frågor

Sirje Pädam

Kvalitet/granskning

Kristina Hellerström

INNEHÅLL

Sammanfattning	4
Inledning.....	6
Konsekvenser av bebyggelsestrategi	8
Konsekvenser av geografiska rekommendationsområden.....	15
Konsekvenser av tematiska rekommendationer	16
Verksamheter	16
Besöksnäring.....	19
Kulturmiljöer	19
Bygga på berg.....	20
Stigande havsnivåer	20
Båthamnar.....	21
Landsbygdsutveckling i strandnära lägen.....	23
Vindkraft	25
Måluppfyllelse och samlad bedömning.....	26
Bilaga 1 - Miljökvalitetsnormer och riksintressen.....	32
Bilaga 2 - Miljökonsekvenser för geografiska rekommendationsområden	44
Bilaga 3 - Konsekvenser av geografiska rekommendationer - samhällen.....	47

SAMMANFATTNING

Översiktsplanen ÖP2030 möjliggör större utbyggnadsområden i jämförelse med den tidigare planen. Kommunens aktuella vision är att befolkningsmängden ska växa till 13 000 invånare, men denna siffra kan bli högre i framtiden.

Sociala konsekvenser

ÖP2030 har som mål att befolkningen ska öka vilket gynnar näringslivet och ökar underlaget för till exempel förskolor, skolor, service och föreningsliv. Möjligheten till delaktighet och inflytande blir troligen också större. En större befolkningsmängd innebär också att underlaget för infrastruktur och kollektivtrafik ökar. ÖP2030 har en rekommendation som anger att kommunen har som målsättning att möjliggöra sammanhängande gång- och cykelleder. Om målsättningen blir verklighet skulle det innebära ett mer jämlikt transportsystem, då invånare utan tillgång till bil samt barn och unga kan transportera sig lättare. Dessutom är det positivt för att öka den fysiska aktiviteten hos befolkningen.

Planen uppmuntrar till en blandad bebyggelsestruktur i samhällsområdena vilket bidrar till levande orter, med både en dag- och en nattbefolkning. Möten mellan människor uppstår och på så sätt ökar delaktigheten och inflytandet i samhället. Fler invånare får gång- och cykelavstånd till skola, arbetsplats och service, vilket gynnar den fysiska hälsan, privatekonomin och jämlikheten. De höga bostadspriserna i kustsamhällena är dock ett problem som gör det svårt för grupper med lägre inkomster att bosätta sig här. Expansion även utanför samhällsområdena innebär en utmaning i att förse befolkningen med god infrastruktur, kollektivtrafik och service.

Planen vill möjliggöra en utveckling av näringslivet vilket främjar individers ekonomiska och sociala förutsättningar. För barns och ungas välmående och trygghet är vårdnadshavarnas möjlighet till arbete av stor betydelse.

Planen värnar natur- och kulturmiljöer samt tillgängligheten till friluftsliv vilket är gynnsamt inte bara för turistnäringen, utan även för invånarnas möjlighet till fysisk aktivitet.

Ekonomiska konsekvenser

ÖP2030 pekar ut nya områden för bebyggelse i anslutning till befolkningskoncentrationerna i kommunen, och samtidigt förordar planen utveckling av landsbygden och befintliga mindre orter. Detta kan innebära att befolkningstillskottet kommer att spridas i kommunen. En spridd bebyggelse innebär effekter på kommunens kostnader för tillhandahållande av social service. Spridd bebyggelse kan också medföra ökade kostnader för renhållning och annan teknisk service. En stor andel av inflyttarna till kommunen under tidigare decennier har varit i åldern 60-70 år. Även detta har konsekvenser för behov av kommunal service.

Det finns en ambition att förlänga säsongen för besöksnäringen. För att få detta till stånd kan utvidgningar av befintlig verksamhet behövas. De nya samhällsområden som föreslås i anslutning till orterna i kustzonen är ett sätt att möjliggöra utbyggnader. Inlandet har stor potential för besöksnäringen, men här är inte näringen lika väl utvecklad. Möjligheter till landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) föreslås. Översiktsplanen pekar ut områden som kan vara lämpliga för utrymningsstugor, vilket ger möjlighet att marknadsföra inlandets naturvärden.

Tanumshede och Grebbestad ligger inom pendlingsavstånd till Strömstad där många av kommunens utpendlare arbetar. Förutom E6:ans roll för bilpendling ser planen E6:an som en resurs för lokalisering av transportintensiva verksamheter. Ytterligare etablering av externhandel kan dock utgöra en risk för befintlig kommersiell service i samhällsområdena.

Miljökonsekvenser

Tanums kommun har höga miljövärden. Dessa skyddas generellt genom översiktsplanens rekommendationer och kommer att bevaras. De höga miljövärdena i Tanum är i hög grad kopplade till kustområdet där det också finns ett stort intresse för utbyggnad av bostäder och verksamheter. I yttre kustzonen krävs enligt ÖP "behov av kustnära läge" för att verksamheter ska tillåtas medan bostäder kan tillkomma som komplettering till befintlig bebyggelse. Översiktsplanen värnar landskapets kvaliteter och det bedöms därför att bebyggelse utanför tätorter i kustområdet kan tillkomma utan att värdena påverkas negativt. Omfattande ny bebyggelse innebär dock en risk att områden med en relativt orörd karaktär av värde för turism och rörligt friluftsliv tas i anspråk. För byggande på berg anges hänsyn vid placering och utformning av byggnader så att landskapsbildens värden bevaras. Kustens vattenmiljöer är i nuläget påverkade av utsläpp av näringsämnen vilket påverkar fiskreproduktion och annat liv i vattnet negativt. Kommunen bedriver tillsyn på enskilda avlopp vilket leder till att bristfälliga avlopp åtgärdas. För all bebyggelse ställs krav på en god avloppslösning och betydande negativ påverkan bedöms därför inte uppstå på värdefulla vatten genom utsläpp av näringsämnen när befolkningen ökar. Det är positivt om en majoritet av den tillkommande bebyggelsen kan kopplas till existerande renningsverk.

Planen rekommenderar utbyggnad i samhällsområden och på landsbygden. Det ökade transportbehovet vid spridd bebyggelse bedöms medföra ökad bilkörning och klimatpåverkan till följd av koldioxidutsläpp från fossila bränslen.

Småbåtshamnar ökar tillgängligheten till hav och skärgård för de som har tillgång till båt. Samtidigt begränsas tillgängligheten till stranden för allmänheten. Föreslagna båthamnar kan ge lokal påverkan på landskapbild och friluftsliv. Påverkan på naturvärden behöver i några fall utredas.

Översiktsplanen bedöms i stort ta hänsyn till utpekade riksintressen. Skador på natur- och kulturvärden genom intrång undviks genom rekommendationer. Riksintressen för vindbruk utgör konflikt med andra riksintressen och miljövärden där kommunen föreslår att andra riksintressen ges företräde.

Planen bedöms inte medföra att miljökvalitetsnormer överskrids. Ny bebyggelse med en fullgod avloppslösning bedöms inte motverka miljökvalitetsnormer för vatten.

INLEDNING

Enligt plan och bygglagen 4 kap 2§ och miljöbalken 6kap 11 § ska en miljöbedömning göras av översiktsplaner då de alltid kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det innebär att en miljökonsekvensbeskrivning ska utarbetas.

Kommunen ska samråda med länsstyrelsen kring omfattningen och detaljeringsgraden för konsekvensbeskrivningen. Eftersom översiktsplanen anger framtida mark- och vattenanvändning på en övergripande nivå, är även konsekvensbeskrivningen av en övergripande karaktär. I den mer detaljerade planeringen, detaljplaneläggningen, kommer vissa enskilda detaljplaner att kräva separata miljökonsekvensbeskrivningar i enlighet med de miljöbedömningar som görs.

Tanums kommun har samrått avgränsningen av miljöbedömningen med Länsstyrelsen 2014-12-10.

Länsstyrelsen har yttrat sig över samrådshandlingen 2015-10-29 och utställningshandlingen 2017-03-24. Synpunkterna har beaktats i arbetet med konsekvensbedömningen.

Metod och avgränsning

Utgångspunkten i konsekvensbedömningen är vad som händer om rekommendationerna i planen realiserar. För att konsekvensbedömningen ska vara relevant har planförslaget jämförts med nuvarande situation. Det nya planförslagets konsekvenser jämförs med gällande översiktsplan och markanvändningsstrategier enligt ÖP 2002. Konsekvensbeskrivningen beskriver en situation år 2030.

De delar som avgränsats till att omfattas av blå översiktsplan konsekvensbedöms inte i denna beskrivning utan kommer att ingå i ett gemensamt översiktsplanearbete för havsområdet för kommunerna i Norra Bohuslän som är under framtagande.

En bedömning har gjorts av planförslagets sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenser för de rekommendationer som anges i översiktsplanen. En avgränsning av konsekvensbeskrivningens innehåll har gjorts i samråd med länsstyrelsen.

Miljökonsekvenser ska redovisas för:

- Höga natur-, kultur-, friluftslivs- och landskapsbildsvärden
- Hälsa och säkerhet
- Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)
- Småbåtshamnar
- Verksamheter med omgivningspåverkan

Förbifart Grebbestad redovisas inte, då denna utgått ur översiktsplanen för att öppna upp för andra alternativa lösningar på Grebbestads trafiksituation.

Miljökonsekvensbeskrivningen ska redovisa uppfyllelse av miljökvalitetsmål och miljökvalitetsnormer.

Sociala och hälsomässiga konsekvenser ska redovisas med avseende på folkhälsoområdena:

- Delaktighet och inflytande i samhället
- Ekonomiska och sociala förutsättningar
- Barns och ungas uppväxtvillkor
- Fysisk aktivitet

Ekonomiska konsekvenser bedöms utifrån väntade effekter på:

- Möjligheter till genomförande av planen
- Efterfrågan på kommunal service
- Bostadsbyggande
- Tillväxtmöjligheter för näringsliv
- Pendlingsmöjligheter
- Tillgänglighet regionalt

-

Översiktsplanen

Nollalternativet

Den befintliga översiktsplanen ÖP 2002 utgör nollalternativ. Jämförelseår är 2030.

ÖP2002 skiljer sig från den föreslagna ÖP2030 genom att kartorna "Rekommendationer" och "Mark och vatten" är mer detaljerade. Markområden är avsatta för speciell markanvändning vilket innebär att vissa funktioner och markanvändning tydligare betonas och särskiljs. Lokalisering för ett större antal funktioner som väg, järnväg, vattentäkt, jordbruk, camping, täkter med mera anges i karta "Mark och vatten". Rekommendationskartan anger flera olika områden, exempelvis skogsområden, område kring vägar, område för vattentäkt med flera som får företräde. Markanvändningen är mer styrd och begränsad. Tätorter som exempelvis Gerlesborg är mer detaljstyrd med områden för verksamheter och bostäder. Samhällsområdena har en mindre utbredning än i aktuellt förslag till ÖP.

ÖP 2002 styr markanvändning genom att peka ut områden för olika ändamål medan ÖP 2030 i högre grad styr genom tematiska rekommendationer som berör stora områden eller hela kommunen. Detta medför att prövningen blir mer omfattande för enskilda bebyggelseetableringar som måste prövas mot flera rekommendationer. Det finns också en risk att bedömningar varierar beroende på vem som gör dem eftersom tolkningsutrymmet ökar. ÖP 2030 kan möta olika scenarier eftersom den är mer strategisk. Den blir därmed mer långsiktig och flexibel.

KONSEKVENSER AV BEBYGGELSESTRATEGI

Sociala konsekvenser

Nuläge

Folkhälsoområdet "Delaktighet och inflytande i samhället"

Man arbetar aktivt inom kommunen med att få alla medborgare delaktiga i samhället. Ett folkhälsoråd finns i Tanums kommun, där förvaltningar möts och planerar aktiviteter som syftar till bland annat detta. Det finns relativt gott om mötesplatser i orterna runt om i kommunen. I Tanumshede ligger kulturhuset Futura med kommunens huvudbibliotek och teaterlokal. Bibliotek finns också i Bullaren, Fjällbacka och Hamburgsund. Tanum har flera föreningsägda bygdegårdar, Folkets Hus och andra lokaler som tjänar som möteslokaler. Fyra fritidsgårdar finns inom kommunen som fungerar som mötesplatser för barn och ungdomar. För småbarnsföräldrar finns en familjecentral i Tanumshede. Kommunen har även ett rikt föreningsliv. På kommunens hemsida finns information om vad som händer i kommunen.

Möten mellan människor sker även på platser som är mer "informella", till exempel på torg, i parker, i affärer med mera. Dessa arenor är viktiga för samspelet mellan kommunens invånare och för känslan att vara en del av samhället.

Folkhälsoområdet "Ekonomiska och sociala förutsättningar"

De ekonomiska och sociala förutsättningarna varierar geografiskt över kommunen. I kustområdena, där prisnivån för bostäder är hög, krävs det en god ekonomi för att man ska kunna köpa en bostad. Här utgör också fritidshus en betydande andel av bostadshusen. I inlandet är huspriserna lägre och de flesta husen är åretruntbostäder.

Bostadsmarknaden i Tanum består främst av egnahem, vilket innebär att lägenhetsbeståndet är litet. Det innebär att ungdomar har svårt att finna en egen bostad så alternativet riskerar att bli att bo kvar hemma hos föräldrarna eller flytta från kommunen. Nya bostäder är oftast dyra vilket innebär att äldre bor kvar i sina hus trots att de kanske skulle önska en lägenhet.

Kommunen har en relativt låg arbetslöshet jämfört med Sverige i stort. Andelen låginkomsttagare är dock högre än riksgenomsnittet. Utbildningsnivån bland unga är lägre i Tanum än i övriga Sverige. Detta kan bero på att det finns möjlighet att få arbete inom näringslivet i kommunen utan att ha en högskoleutbildning.

Kollektivtrafiken är begränsad inom kommunen, men håller en bättre service på fjärrnivå. Fria resor för pensionärer +75 år infördes efter beslut av kommunstyrelsen i mars 2014.

Folkhälsoområdet "Barn och ungas uppväxtvillkor" och "Fysisk aktivitet"

Idag finns skolor F-6 i Tanumshede, Hamburgsund, Lur, Backa, Grebbestad Fjällbacka och Rabbalshede samt Resö. Skola från och med årskurs 7 finns i Hamburgsund och Tanumshede.

Det finns goda möjligheter för barn att leka och röra sig nära hemmen, både i samhällena och på landet. Dock saknas trafiksäkra cykelmöjligheter mellan samhällena vilket begränsar möjligheter för barn att på egen hand röra sig längre sträckor. Kollektivtrafiken når idag inte alla invånare i kommunen och turtätheten är gles på flera håll. Särskilt problematiskt är detta för barn och unga som bor utanför samhällena. Barnens möjligheter att på egen hand ta sig till skola och olika aktiviteter är därför ofta begränsade. Elever i förskoleklass årskurs 1 och skolår 1 får skolskjuts om vägen mellan hemmet och anvisad skola är längre än två kilometer. För elever i årskurserna 2-9 är gränsen tre kilometer.

Möjligheten till friluftaktiviteter är stor i Tanums kommun. Här finns både en rik skärgård och unika landskap med ett flertal naturreservat. Kommunen har på många ställen anordnat vandringstigar och service för att öka tillgängligheten till naturmiljöerna.

Kommunen har två idrottshallar, flera gymnastiksalor och Sparvallen som ligger i Tanumshede och har en friidrottsanläggning och en konstgräs fotbollsplan. I Tanums kommun pågår ett rikt föreningsliv genom cirka 130 verksamma föreningar. Föreningslivet representerar många olika områden och är spridda i hela kommunen. Det finns mer än ett tiotal kommunalt förvaltade lekplatser runt om i samhällena i kommunen samt några fotbollsplaner.

(Se vidare under kapitel 3, Förutsättningar, Långsiktigt hållbar utveckling, Social hållbarhet.)

Nollalternativ

Samhällsområdena är mindre och medger en mer begränsad utbyggnad i ÖP2002 jämfört med ÖP2030. Strävan att bibehålla strukturen med samhällena och levande landsbygd är densamma i de båda översiktsplanerna. Likaså viljan att öka andelen helårsboende i kustsamhällena. ÖP2002 är mer begränsande i utbyggnaden av samhällsområdena.

I ÖP2002 hade kommunen som mål att befolkningsmängden skulle öka, vilket även gäller i ÖP2030. Kommunens aktuella vision för 2016 är att befolkningsmängden ska växa till 13 000 invånare, men denna siffra kan bli högre i framtiden.

ÖP2030 tar ett mer långsiktigt grepp än ÖP2002 och är mer flexibel.

Skillnaden för de sociala konsekvenserna mellan ÖP2002 och ÖP2030 bedöms inte vara betydande. Kommunens vision om en starkare befolkningstillväxt skulle, om den infrias, dock ge tillskott till underlag för skolor, föreningsliv, kollektivtrafik, näringsliv med mera. Detta kan påverka samtliga bedömda befolkningsområden, men i vilken omfattning är svårt att avgöra. ÖP2030 har en mer långsiktig planeringshorisont vilket ökar förutsättningarna för att kommunen ska kunna ha en god planberedskap för bostäder, skolor, service och infrastruktur jämfört med ÖP2002.

Konsekvenser

Folkhälsoområdet "Delaktighet och inflytande i samhället"

Målet om en ökad befolkning kan om det uppfylls, leda till fler möten mellan människor och ge ett ökat underlag för föreningsliv, möteslokaler med mera. På så sätt ökar möjligheten till delaktighet och inflytande.

Rekommendationerna avseende infrastruktur medför att förutsättningarna för kommunens invånare att ta sig till olika arenor för möten med andra människor inom kommunen, bibehålls eller ökar. Att de offentliga miljöerna i samhällena ska vara attraktiva, tillgängliga, trygga samt skapa möjlighet till möten mellan människor medverkar till att platserna kan nyttjas av alla medborgare.

En blandning av bostadstyper och upplåtelseformer medför att människor med olika utbildningsnivå, ålder, etnicitet med mera kan mötas naturligt och detta kan medverka till en ökad integration inom kommunen. Dock är prisnivån för bostäder i de kustnära lägena mycket hög, vilket medför att personer med lägre inkomstnivåer har svårt att bosätta sig här. Befolkningsstrukturen riskerar därför att bli likriktad i dessa områden. Denna situation bedöms att bestå även framöver. En stor andel av husen i kustzonen är delårsbostäder, vilket ger en stor årstidsvariation i befolkningsmängd. Detta medför svårigheter att upprätthålla till exempel service och föreningsverksamhet året runt. Kommunen har en vilja att öka andelen helårsboenden. Om detta sker ökar förutsättningarna för mellanmänniskliga möten i dessa områden jämfört med idag.

Folkhälsoområdet "Ekonomiska och sociala förutsättningar"

En ökad befolkningsmängd skapar ett bättre underlag för näringsliv, service och skolor med mera. Om kommunens vilja att utveckla orterna längs kusten till helårssamhällena i större omfattning jämfört med idag blir verklighet, kommer underlaget för service öka ytterligare.

Rekommendationerna avseende infrastruktur medverkar till att kommunens invånare kan transportera sig till arbete, skola och andra aktiviteter. Kommunen vill binda samman orterna i kustzonen med säkra gång- och cykelförbindelser. Detta ökar möjligheten för människor att här ta sig till sina målpunkter även utan bil, vilket i sin tur ger mer jämlika förutsättningar. För en

utveckling av dagens kollektivtrafiknät krävs ett ökande befolkningsunderlag. Strategin att ha en samlad bebyggelse i kustzonen kan medverka till att öka kollektivtrafikunderlaget i dessa delar av kommunen.

ÖP:n förordar att större exploatering sker där befintlig infrastruktur kan användas och att kommunen vid nybebyggelse ska utreda förutsättningarna för trafikförsörjning av området. I samband med planarbete för bostäder eller andra målpunkter ska det enligt rekommendationerna utredas huruvida området kan anslutas till strukturen av gång- och cykelleder. Dessa rekommendationer bedöms få positiva effekter för både tillgänglighet och resursutnyttjande.

Att kommunen vill verka för en utbyggnad av IT-kommunikation kan ge fler möjlighet att arbeta hemifrån. På så sätt minskar behovet att dagligen transportera sig till sin arbetsplats, vilket kan vara en fördel, särskilt för de som bor långt från arbetet.

Att blanda boende med företag och service till exempel i samhällsområdena är en inriktning som kan ge levande orter. Möjligheten ökar även för att människor ska kunna arbeta nära sin bostad. En blandning av dag- och nattbefolkning gör att orterna befolkas dygnet runt och detta medverkar i sin tur till en ökad trygghet i samhällena. Rekommendationen att de offentliga miljöerna i samhällena ska vara trygga kan också ge effekter vid gestaltning av exempelvis parker och i förlängningen en ökad trygghetsupplevelse för befolkningen.

ÖP:ns rekommendationer anger att hänsyn ska tas till historiska strukturer vid exploatering, vilket bidrar till att bevara platsers identitet. Rekommendationen att de offentliga miljöerna i samhällena ska vara identitetsskapande kan på sikt ge nya värden till kommunen.

ÖP:ns rekommendation att jord- och skogsbruk inte ska försvåras medverkar till att dessa näringar kan bibehållas.

Folkhälsoområdet "Barn och ungas uppväxtvillkor"

Om kommunens strävan efter att öka befolkningmängden och andelen helårsboende uppfylls, ökar förutsättningarna för tillräckligt stort elevunderlag så att skolor kan drivas i orterna. Chansen för att barnen kan gå i en skola närmare hemmet blir större. Underlaget för föreningsliv ökar också och därmed finns möjligheter för ett större utbud av aktiviteter.

När barn och unga ska förflytta sig på egen hand är de hänvisade till att gå, cykla eller använda sig av kollektivtrafik. Kommunens målsättning att möjliggöra sammanhängande gång- och cykelleder samt att man prioriterar att binda samman orterna i kustzonen med säkra gång- och cykelförbindelser, ökar möjligheten för barn att ta sig fram på egen hand på ett säkert sätt. ÖP:ns rekommendation om att det är viktigt att skolbusstrafiken har trafiksäkra på- och avstigningsplatser medför förutsättningar för en ökad trafiksäkerhet för barnen inom kommunen, speciellt i glesbygsområdena.

I ÖP:ns rekommendationer lyfts att betydelsefulla grönområden i samhällena ska värnas och att tillgång till allmänna stråk och grönstruktur ska säkerställas i samband med planering av nya bebyggelseområden vilket ökar barns möjlighet till lek i natur i hemmets närmiljö. Att den spridda och glesa bebyggelsestrukturen i inlandet bibehålls, ger barn som växer upp på landsbygden stora ytor kring bostaden att leka på. En levande landsbygd ger barnen förståelse för naturens kretslopp och en känsla av identitet för sin hembygd.

Folkhälsoområdet "Fysisk aktivitet"

Att översiktplanen uppmuntrar till en blandad bebyggelse i samhällsområdena kan ge fler möjlighet att få gång- eller cykelavstånd till arbete, utbildning eller annan sysselsättning, vilket kan leda till ökad vardagsmotion. ÖP:n ger som rekommendation att "kommunen har som målsättning att möjliggöra sammanhängande gång- och cykelleder". Dessa intentioner kan i förlängningen ge både kommunens invånare och turister möjlighet att gå och cykla på ett trafiksäkert sätt inom vissa delar av kommunen, vilket gynnar den fysiska aktiviteten och därmed hälsan.

En fortsatt möjlighet till en glesare bebyggelsestrukturen i inlandet ger människor möjlighet att bo nära naturen vilket kan ge positiva hälsofördelar jämfört med att leva i en stadsmiljö.

Ett ökat invånarantal ökar förutsättningar för att bibehålla och eventuellt skapa nya anläggningar för både utomhus- och inomhusidrott. Fler invånare kan även medföra att idrottsföreningar kan utöka sin verksamhet. Med ett ökat utbud av möjligheter till idrottsutövande ökar möjligheten till att motionera och till god hälsa.

Rekommendationerna i ÖP2030 strävar efter att skydda naturvärden i kommunens naturvårdsprogram och reglerar exploatering och byggnation inom naturvärdesklassade objekt. Man lyfter även att betydelsefulla grönområden inom samhällsområdena ska värnas och att tillgång till allmänna stråk och grönstruktur ska säkerställas i samband med planering av nya bebyggelseområden. Dessa restriktioner och rekommendationer medverkar till att människor även i framtiden har tillgång till rekreationsområden i närhet av bostaden i samhällena.

Ekonomiska konsekvenser

Nuläge

Tanums kommun består av flera mindre samhällen. Vid kusten ligger samhällena relativt tätt, vilket generellt sett medför ett bättre utbud av service, medan inlandets bebyggelse är mera spridd. I kustzonen är bebyggelsestrycket mycket högt. I inlandet är trycket svagt.

Kommunikationerna är bäst utvecklade genom väg E6 som går förbi centralorten Tanumshede och binder ihop Tanum med Norge via Strömstads kommun och vidare söderut till Uddevalla, Stenungsund, Kungälv och Göteborg. För inomkommunala kommunikationer används bland annat väg 163 som går i nord-sydlig riktning från Fjällbacka till Tanumshede och sedan fortsätter i öst-västlig riktning till de östra delarna av kommunen (Backa-Östad).

Järnvägen mellan Strömstad och Göteborg, Bohusbanan, trafikeras med 6 turer per dag i vardera riktningen. I Tanums kommun stannar tågen i Överby, Tanum och Rabbalshede. Tanums station ligger en bit ifrån bebyggelsen, mellan Tanumshede och Grebbestad, vilket tillsammans med gles turtäthet hos anslutningstrafik ger en låg utnyttjandegrad. Järnvägen är enkelspårig och har låg hastighetsstandard. Det ger långa restider. Restiden med tåg mellan Tanum och Strömstad är cirka 30 minuter. Till Uddevalla tar det cirka 40 minuter. Till Göteborg tar det mer än två timmar, medan det med bil tar mindre än en och en halv timme. Bohusbanan söder om Uddevalla har nyligen rustats upp. Västra Götalandsregionen (VGR) föreslår åtgärder på norra Bohusbanan i tidsperspektivet 2020-2035 (Målbild Tåg 2035, Underlagsrapport PM 6: Infrastrukturåtgärder).

Nollalternativ

Samhällsområdena är mindre och medger en mer begränsad utbyggnad i ÖP 2002 jämfört med ÖP 2030. Strävan att bibehålla en struktur med samhällen och levande landsbygd är densamma i de båda översiktsplanerna. Likaså viljan att öka andelen helårsboende i kustsamhällena. I ÖP2002 hade kommunen som mål att befolkningen skulle öka.

ÖP2030

Befolkningsökning är mål även för ÖP2030. Översiktsplanen poängterar att alla samhällen ska ha möjlighet att utvecklas. Samhällsområden för bebyggelse pekas ut utanför dagens tätortsgränser. Samtidigt förespråkas landsbygdsutveckling. Planen understödjer omvandling av delårsboende till aretruntboende. Detta genom att befintliga fritidshusområden införlivats i samhällsområdena och ges möjlighet till större byggrätter och till kommunalt vatten och avlopp.

För infrastrukturen anger översiktsplanen sammanhängande gång- och cykelleder. Utbyggnad av förbifart föreslås förbi Fjällbacka och andra trafikåtgärder för Grebbestad. Dessutom nämner planen att utveckling av kommunens samhällen bidrar till ett ökat underlag för kollektivtrafik. I planen föreslås att hela Bohusbanan ska betraktas som riksintresse. Förslag saknas dock för järnvägen och stationslägena. När det gäller flyg anges att Fjällbacka flygfält behålls med nuvarande status. Kommunen ställer sig också positiv till att utveckla en infrastruktur för turbotrafik

Konsekvenser

Den befolkningsökning som förutses i kommunens aktuella vision handlar om cirka 500 nya invånare, från cirka 12 500 till 13 000 invånare. Kommunen har under tidigare år haft en långsam, men ändå positiv befolkningsutveckling. Visionen innebär en snabbare befolkningsutveckling än hittills. Under den senaste tioårsperioden har befolkningen ökat med cirka 200 personer. Antalet färdigställda nya lägenheter har under samma tidsperiod varit cirka 50 per år, med en dominerande andel småhus (cirka 80 procent). För varje ny invånare har det således byggts 2,5 bostäder. En del av förklaringen är att det byggs många fritidshus. Om sambandet mellan bostadsproduktion och befolkningsökning fortsätter som under föregående tioårsperiod innebär en befolkningsökning på 40 invånare per år att 100 nya bostäder produceras per år. Detta skulle innebära en fördubbling av utbyggnadstakten, vilket ställer krav på kommunens resurser. Samtidigt främjar planen omvandling av delårs- till helårsboende, vilket kan bidra till en befolkningstillväxt i befintlig bebyggelse. Bedömningen är att kommunens kapacitet för handläggning av bostadsbyggande behöver ligga kvar på åtminstone samma nivå som under tidigare period. Mot bakgrund av att prövningen väntas bli mer omfattande på grund av en högre grad av styrning genom tematiska rekommendationer, behövs beredskap för att öka handläggningsskapaciteten.

Översiktsplanen rekommenderar att möjlighet ges till större byggrätter samt till kommunalt vatten och avlopp i befintliga fritidshusområden. En del av bostäderna kan av denna anledning sannolikt tillkomma genom omvandling av delårsboende till helårsboende. Potentialen är stor, men i ÖP 2002 konstaterades att trenden varit den motsatta: att äldre bebyggelse omvandlades från helårs- till delårsboende.

I den befolkningsprognos som Statistiska centralbyrån har tagit fram växer antalet invånare i Tanums kommun. Detta genom att flyttnettot fortsätter att vara positivt. År 2030 väntas invånarantalet vara nära 12 900. För att nå översiktsplanens målsättning behöver kommunen attrahera ytterligare inflyttare. Utveckling av de nya samhällsområdena kan vara ett sätt att få till stånd en snabbare inflyttning än prognosens. Tanum har antagit ett bostadsförsörjningsprogram som är grund för framtida åtgärder.

Samhällsområden som ligger utanför nuvarande tätortsgränser pekas ut i anslutning till orterna. För de kustnära orterna där prisnivån idag är mycket hög, innebär utvidgade samhällsområden i riktning mot inlandet möjligheter att bo i nära anslutning till kommunens mest attraktiva områden.

Befolkningsökningen kommer att leda till ökad efterfrågan på kommunal service. Till 2030 väntas enligt befolkningsprognosen antalet barn i skolåldern (6-15 år) öka med nära 250 invånare. Under föregående decennier har cirka 40 procent av inflyttarna varit mellan 60 och 70 år. Även framöver kommer de äldres andel att vara stor. Befolkningen i förvärsarbetande ålder (20-64 år) väntas däremot minska enligt befolkningsprognosen. Kostnaderna för kommunal service bedöms öka, men inte enbart på grund av större befolkning i åldrar som efterfrågar kommunal service. En spridning av befolkningstillskottet kan förväntas mot bakgrund av önskemålet om att alla samhällen ska bevaras. Detta tenderar att öka kommunens kostnader mer än en utveckling som koncentreras till ett fåtal orter. Spridningen av ny bebyggelse ställer krav på samhällsservice såsom skolskjutsar, fritidsverksamheter mm. Om äldre i allt större utsträckning bor kvar hemma ger det effekter på hemtjänstens kostnader. Spridd bebyggelse ger också ökade kostnader för renhållning, VA och annan teknisk service.

De föreslagna sammanhängande gång- och cykellederna kan väntas leda till att korta resor som annars skulle göras med bil eller kollektivtrafik flyttas över till gång och cykel. Rekommendationen om att vid ny bebyggelse utreda förutsättningarna för trafikförsörjning och huruvida bostäder kan anslutas till strukturen av gång- och cykelleder ger stöd för överflyttningen. Dessutom förväntas turister och sommargäster använda cykelleder för längre turer. Sammanhängande gång- och cykelleder kan således vara fördelaktiga både ur hälsosynpunkt och för besöksnäringen.

Planen förordar att större exploatering sker där befintlig infrastruktur kan användas och att kommunen vid ny bebyggelse ska utreda förutsättningarna för trafikförsörjning av området. Det

ger tydligare riktlinjer till planeringen, men kan också kräva mer underlag för detaljplanearbetet. Sammantaget förväntas positiva effekter genom att infrastrukturen bättre kan anpassas till behoven. Trafikförbättrande åtgärder som innebär mindre trafik i samhällena bidrar till en bättre boendemiljö för invånare och besökare. Den tillgänglighetsförbättring som skapas kan ge tidsvinster för pendlare genom kortare resor. Förbifarter kan också skapa nya lägen för lokalisering av verksamheter och boende.

Genom den allmänna inriktningen om att alla samhällen ska bevaras och utvecklas är det sannolikt att befolkningstillskottet kommer att spridas till kommunens olika orter och landsbygden, vilket gör att det är osäkert i vilken mån underlaget för kollektivtrafik förbättras. Detta oavsett om buss eller tåg avses. I och med att stationen i Tanum ligger utanför centrum och att invånarantalet är litet i Överby och Rabbalshede har järnvägen svårt att förbättra sin konkurrenskraft. Samhällsområdena i Grebbestad och Tanumshede utökas i planen i riktning mot järnvägsstationen. På sikt kan stationsläget i Tanum komma att utvecklas till ett attraktivt läge genom att det efter 2030 kan bli aktuellt att rusta upp Norra Bohusbanan.

Utveckling av turbåtstrafik kan vara ett sätt att skapa en större bredd för besöksnäringen. Mot bakgrund av att det råder konkurrens om hamnutrymme kan det behövas riktlinjer för hur kommunen ser på möjligheterna att prioritera mellan olika intressen.

Miljökonsekvenser

Nuläge

Tanums kommun har höga naturvärden och stora områden som utgör Natura 2000-områden, riksintresse för naturvård och naturreservat. Landskapsbilden har höga värden där kusten med de kala klipporna har en attraktiv karaktär. Stora områden är riksintresse för friluftsliv. Jordbruksmark och opåverkade områden ska bevaras enligt miljöbalken.

Enligt miljökvalitetsnormer för vattenförekomster är försurning och övergödning av vattnen ett problem som gör att de inte uppnår god status vilket även berör Natura 2000 och riksintressen. De flesta samhällsområden ingår i verksamhetsområden med kommunal avloppsrening. Befintliga reningsverk har god fosforrening och några har även god kväverening. Det finns också många bostäder med enskilda avlopp. Dessa har i många fall en enkel standard och arbete pågår med inventering och krav på åtgärder.

Tanums kommun har många små orter med boende och verksamheter på landsbygd. För många blir bilen då det enda alternativet att ta sig till arbete och samhällsservice vilket har negativa effekter på klimatet genom utsläpp av koldioxid från fossila bränslen. Busskommunikation finns till vissa samhällen men turtätheten är relativt gles eftersom kommunen har en liten befolkning.

Nollalternativet

ÖP 2002 är generellt sett mer restriktiv mot ny bebyggelse än ÖP 2030. Mindre utbyggnadsvolym medför en något mindre risk för påverkan på naturvärden genom intrång och utsläpp av näringsämnen, mindre påverkan på landskapsbild och mindre klimatpåverkande utsläpp jämfört med ÖP2030. Med väl studerade lösningar blir miljöpåverkan relativt likvärdig för ÖP 2002 och ÖP 2030.

Konsekvenser

Planen möjliggör spridd bebyggelse. Bebyggelse utanför samhällsområden bedöms medföra ett större transportbehov för att nå service och arbetsplatser. Spridd bebyggelse bedöms därför medföra ökad bilkörning och en större klimatpåverkan till följd av koldioxidutsläpp från fossila bränslen. Även utbyggnad i samhällsområden medför biltrafik men omfattningen bedöms bli mindre.

Påverkan på landskapsbild är främst beroende av hur mycket bebyggelse som tillåts utanför orter med samhällsområden. Det beror på hur restriktiv prövningen kommer att vara för enskilda nya byggnader. Det som främst kan påverkas är landskapets karaktär av orördhet då bebyggelsen ökar

på bekostnad av det orörda. Även karaktären i traditionella jordbrukslandskap kan förändras då bebyggelse tillkommer. Eftersom det finns restriktioner för anpassning till landskapsbilden bedöms den lokala anpassningen av varje byggnad ha förutsättningar att bli god.

Utpekade naturvärden enligt naturvårdsprogrammet är skyddade enligt rekommendationer och generellt bedöms inga omfattande intrång i naturvärden uppstå.

Utsläpp av näringsämnen till vatten kommer att öka med ny bebyggelse. Eftersom kustvattnen och en stor del av vattendragen har problem med övergödning och inte uppfyller god status enligt miljö kvalitetsnormer kommer ny bebyggelse som inte är ansluten till en fullgod avloppslösning att medföra ökade utsläpp av näringsämnen. Detta kan bidra till skador på växtlighet och bottenlevande organismer så att den biologiska mångfalden störs. Sommartid kan algbloomning påverka badvattenkvaliteten. Natura 2000-områden och riksintressen för naturvård och yrkesfiske kan påverkas negativt. Eftersom en god avloppslösning krävs för ny bebyggelse och befintliga avlopp åtgärdas bedöms utbyggnad enligt översiktsplanen vara möjlig utan att vattenområden påverkas negativt. Det finns tillgänglig teknik för att åstadkomma goda avloppslösningar även för enskilda avlopp. Dessa ger mer spridda utsläpp är de stora reningsverken och utsläppspunkterna är mer knutna till byggnadens läge. Det är svårare att kontrollera funktionen hos ett stort antal enskilda avlopp jämfört med ett fåtal större.

Rekommendationer anger att bebyggelse är önskvärd inom stora opåverkade områden. Utbyggnad i dessa områden bedöms få en liten omfattning och områdena bedöms därför behålla sin opåverkade karaktär.

KONSEKVENSER AV GEOGRAFISKA REKOMMENDATIONSOMRÅDEN

Sociala och ekonomiska konsekvenser av de geografiska rekommendationerna beskrivs under *Konsekvenser av bebyggelsestrategi*. Miljökonsekvenser för de geografiska rekommendationerna beskrivs sammanfattat nedan, och mer ingående för varje geografiskt område i bilaga *Miljökonsekvenser för geografiska rekommendationsområden*.

Nollalternativet

Samhällsområden är mindre och medger en mer begränsad utbyggnad i ÖP 2002 jämfört med ÖP 2030. Samhällsområden för Överby och Långsjö anges inte. Mindre utbyggnadsvolym medför en något mindre risk för påverkan på naturvärden genom intrång och utsläpp av näringsämnen, mindre påverkan på landskapsbild och mindre klimatpåverkande utsläpp jämfört med ÖP 2030. Med väl studerade lösningar blir miljöpåverkan relativt likvärdig för ÖP 2002 och ÖP 2030.

Miljökonsekvenser

Utbyggnad i landsbygdsområden, vilka upptar en stor del av kommunens yta, bedöms få en begränsad omfattning. Om hänsyn tas till miljövärden bedöms inga negativa miljökonsekvenser uppstå.

Vid Bullaresjöarna kan bebyggelse komma i konflikt med de höga natur- och kulturvärden som finns i området. Vid en begränsad utbyggnad med enstaka bostäder i väl studerade lägen uppstår troligen inga konflikter. Större utbyggnader av bostäder och verksamheter kan störa natur- kultur- och rekreationsvärden. Under förutsättning att rekommendation om placering av byggnader i krönläge och randzoner beaktas, bedöms ingen negativ påverkan uppstå på riksintresse för kulturmiljövård. Om hänsyn tas till våtmarker och vattenmiljöer bedöms inga skador uppstå på värden i Enningdalsälvens avrinningsområde som omfattas av riksintressen enligt kapitel 4 i miljöbalken.

Det finns ett bebyggelsetryck i yttre kustzonen. Lokalisering av ny bebyggelse ska göras i anslutning till "befintlig bebyggelse". Det kan avse tätort, verkställd detaljplan eller befintlig byggnad. En alltför vid tolkning av begreppet medför att platser med orörd karaktär tas i anspråk vilket kan påverka kustens karaktär och de värden som omfattas av riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv. Sammanhängande oexploaterade områden har pekats ut och bevaras. I den yttre kustzonen styrs omfattningen för verksamheter av kravet "behov av kustnära läge" vilket inte finns för den inre kustzonen. Därmed möjliggörs en större omfattning för verksamheter i den inre kustzonen.

ÖP innehåller rekommendationer för ett antal samhällsområden. Landskapsbild kan påverkas av ny bebyggelse i höjdlägen vilket kan bli aktuellt i samhällsområden. Flera samhällsområden innehåller även lågt belägna hållmarker där landskapsbild kan påverkas lokalt genom sprängning och andra åtgärder. Områden med en obebyggd karaktär förändras i vissa fall då de tas i anspråk vid utbyggnad i anslutning till befintliga samhällsområden. Vid utbyggnad kan det bli aktuellt att omhänderta förorenad mark i några områden. Områden har identifierats som är geotekniskt instabila där förstärkningsarbeten kan bli aktuella i samband med bebyggelse. Utbyggnad på jordbruksmark kommer att prövas restriktivt men medges inom samhällsområden om inga alternativ finns. Det bedöms att jordbruksmark endast tas i anspråk i en liten omfattning så att påverkan på naturresursen blir liten. I anslutning till Havstenssund har områden avsatts för småbåtshamnar vilket påverkar landskapsbild och tillgänglighet till stranden.

KONSEKVENSER AV TEMATISKA REKOMMENDATIONER

VERKSAMHETER

Sociala konsekvenser

Nuläge

Tanums kommun är en mycket företagstät kommun. Mer än 18 procent av kommunens arbetsföra befolkning ansvarar för något företag. De flesta företagen är små och medelstora och de representerar olika branscher; flertalet inom handel och besöksnäring, bygg, tillverkning samt fiske och jord- och skogsbruk. Besöksnäring och handel har genom tillväxt på senare år blivit den alltmer dominerande näringen. Många nya arbetstillfällen har tillkommit genom nya handelsetableringar och genom tillväxt i befintliga handelsföretag. Det finns några större industriföretag i kommunen med många anställda och flera hotellverksamheter.

(Se vidare kapitel 3 Förutsättningar, Näringsutveckling.)

Konsekvenser

Folkhälsoområdet: "Ekonomiska och sociala förutsättningar"

Att tillåta verksamheter i kustzonen, såsom kommunen förespråkas i ÖP:n bedöms kunna locka företag till kommunen. Här har Tanum en naturlig attraktivitet genom sitt läge både för turistnäring, fiske med mera. Dessa näringar kan ge arbetstillfällen till kommunens invånare. Strategiska lägen för anläggningens syfte är en befrämjande lokaliseringsfaktor.

Kommunen uttrycker en vilja att utrymme för verksamheter ska finnas i samtliga servicesamhällen. En sådan lokalisering kan ge närhet till arbete för de som bor i dessa orter, men även ge större möjlighet för anställda som bor längre bort att åka kollektivt, jämfört med om en verksamhet etablerar sig i glesbygd, där kollektivtrafiken inte är lika utbyggd. Närhet till kollektivtrafik är också en befrämjande lokaliseringsfaktor som nämns i ÖP:n.

När verksamheter lokaliseras till tätorter är det väsentligt att tänka på att boendemiljön inte drabbas negativt. Det kan gälla buller och emissioner från transporter, men även störningar från själva verksamheten. ÖP:n anger att verksamheter ej ska placeras "inom avstånd till bostad så att olägenhet kan uppstå" vilket motverkar att sådana konflikter uppstår. Kommunen säger även att transportintensiva verksamheter med fördel lokaliseras nära E6:an. På så sätt skyddas också boendemiljöerna i samhällena.

Folkhälsoområdet: "Barn och ungas uppväxtvillkor"

Barn är beroende av vårdnadshavarnas ekonomi. Det är därför viktigt att det finns tillgång till arbeten så att familjens ekonomi tryggas. Finns arbetsplatsen dessutom i närheten av bostaden minskar tidsåtgång för arbetsresor och familjemedlemmarna får mer tid att umgås med varandra. ÖP:n strävar efter att olika näringar ska få tillgång till strategiska lägen för sina verksamheter vilket kan locka företag till kommunen. Etablerar sig verksamheter i serviceorterna såsom kommunen är öppen för, kommer en del arbetsplatser kunna ligga nära hemmet.

Folkhälsoområdet "Fysisk aktivitet"

Kommunens vilja att etablera verksamheter i serviceorterna skulle kunna innebära att grönområden i bostadsområden tas i anspråk, vilket i så fall kan påverka möjlighet till närrekreation. I Bebyggelsestrategin finns dock en rekommendation som säger att betydelsefulla grönområden ska värnas och tillgång till allmänna stråk och grönstruktur ska säkerställas i samband med planering av nya bebyggelseområden. ÖP2030 har identifierat betydelsefulla grönområden i de flesta samhällen.

I rekommendationerna ges en rad begränsande lokaliseringsfaktorer för att skydda natur- och kulturvärden, som i sin tur gör att människors friluftsområden värnas.

En utbyggnad som tillåter en blandning av verksamheter och boende ger också större möjlighet att få livet att fungera utan att äga en bil, vilket kan ge positiva effekter både ur fysisk aktivitetssynpunkt och ur segregeringssynpunkt.

Ekonomiska konsekvenser

Nuläge

Tanums kommun har en stor mängd resurser för besöksnäringen: havet, skärgården, världsarvet, vandringsleder och de tysta områdena i inlandet. Näringslivet präglas av småföretag inom servicenäringen, men det finns även småskalig tillverkning, jord- och skogsbruk samt yrkesfiske.

Nollalternativ

Den tidigare översiktsplanen betonar de goda förutsättningarna för turism och friluftsliv. Dessutom lyfter planen upp turismen som viktig för att skapa arbetstillfällen och för upprätthållande av service i kommunens samhällen. Inriktningen är att kommunen i planeringen ska väga in behov av exempelvis övernattningsmöjligheter och samtidigt värna om miljö- och naturvärden. För andra verksamheter, särskilt de transportberoende, föreslås lokaliseringar till Tanumshede och Rabbalshede eftersom det finns väg och järnväg.

ÖP2030

Målsättningen i ÖP2030 är att bidra till goda förutsättningar för utveckling av näringslivet på ett hållbart sätt som nyttjar kommunens resurser. Rekommendationer ges om vilka faktorer som betraktas som befrämjande respektive begränsande vid lokalisering av verksamheter. Besöksnäringen nämns särskilt och även behovet av att förlänga säsongen. En förlängd säsong kan till exempel komma till stånd genom att hotell och restauranger vidgar sin verksamhet och satsar på exempelvis konferensanläggningar som kan locka besökare även under andra tider på året.

Den nya planen pekar ut nya områden för verksamheter. Kommunens vilja är att det ska finnas utrymme för verksamheter i alla kommunens servicesamhällen, det vill säga i Tanumshede, Grebbestad, Fjällbacka, Hamburgsund och Backa-Östad. Utöver detta uttrycks att landsbygdsutveckling ska möjliggöras bland annat genom att tillåta strandnära boende (LIS). Inom flera av LIS-områdena möjliggörs verksamheter som exempelvis uthyrningsstugor.

För verksamheter nämns särskilt:

Samhällsområdet för Tanumshede utvidgas västerut

Mot E6:an finns möjligheter att skapa förutsättningar för handel

Utvidgning av samhällsområdet österut för Grebbestad i förhållande till den fördjupade översiktsplanen

I Fjällbacka finns det utrymme att växa åt öster

För Hamburgsund anges inga nya områden i förhållande till den fördjupade översiktsplanen (FÖP)

Konsekvenser

Inriktningen att utveckla turism och besöksnäring finns med såväl i den nya som gamla översiktsplanen. I kustzonen finns möjligheter för olika verksamheter inom turismen och verksamheter som stödjer besöksnäringen, service för turister, byggindustri, båtliv, fiske med mera. I kustzonen kan dock målsättningen att nyttja resurserna på ett hållbart sätt bli en utmaning. Inte minst för att samhällena i kustzonen mångdubblar sin befolkning under sommarmånaderna.

Inlandet med sina vidsträckta naturområden har potential för utveckling av besöksnäringen. Där finns områden med orörd natur, sjöar och vandringsleder för friluftsliv. I orterna i inlandet handlar utmaningen om att utveckla verksamheter inom besöksnäringen. Möjligheter till strandnära boende och uthyrningsstugor kan tillsammans med intentionen att ge goda förutsättningar för

besöksnäringen gynna nya initiativ i inlandet. Bullersjöarna, Kynnefjäll och den inre kustzonen nämns.

Grebbestads och Fjällbackas utvidgningar österut i förhållande till den fördjupade översiktsplanen ger en möjlighet för verksamheter som annars har svårt att konkurrera i kustbandet. Det kan vara till fördel för både besöksnäringen och annan näringsverksamhet vars kunder finns i kustzonen.

I planen finns över lag goda möjligheter för lokalisering av verksamheter i anslutning till serviceorterna. Tanumshede som är centralort, med sin närhet till världsarvet och en lokalisering en bit öster om kustzonen har förutsättningar att stärka sin roll inom besöksnäringen.

I den mån det är svårt att hitta lokaliseringar i Tanumshede kan samhällsområdets utvidgning västerut möjliggöra för verksamheter som har en lokal marknad i Tanumshede och i Grebbestad. Samtidigt förespråkar översiktsplanen en utvidgning av samhällsområdet öster om Grebbestad. Ur attraktivitetssynpunkt för verksamheter med anknytning till besöksnäringen kan öster om Grebbestad vara att föredra.

Ytkrävande, transportintensiva verksamheter kan med fördel, så som planen förespråkar, lokaliseras i anslutning till E6:an. Ytterligare etablering av externhandel vid E6:an utanför Tanumshede kan dock utgöra en risk för centrumhandeln. Extern etablering konkurrerar med kommersiell service i Tanumshede, Grebbestad, Resö och Backa-Östad. För att minska risken kan det vara bättre att styra handeln – handel med skrymmande varor (byggbutiker, vitvaror med mera) ges möjlighet till etablering i externa lägen, medan till exempel livsmedelshandel styrs till centrala lägen i orterna. Kommunen kan ha behov av en handelspolicy för att beskriva hur centrumhandelns attraktivitet kan stärkas.

Miljökonsekvenser

Nuläge

Tanums kommun har höga naturvärden och stora områden som utgör Natura 2000-områden, riksintresse i havet och på land samt naturreservat.

Tanums kommun har många små orter med boende och verksamheter på landsbygd. För många blir bilen då det enda alternativet att ta sig till arbete och samhällsservice. Busskommunikation finns till vissa samhällen men turtätheten är relativt gles.

Nollalternativet

ÖP2002 anger verksamheter i vissa samhällen och trafikplatser. Eftersom inga tydliga rekommendationer finns för övrigt blir det svårare att styra verksamheter till lämpliga platser utanför angivna områden. Miljöpåverkan bedöms kunna bli något större i nollalternativet.

Konsekvenser

Trafikplatser längs E6 och kustzonen bedöms vara de mest attraktiva lägena för att etablera verksamheter. Vid Tanumsmotet finns närhet till serviceort och möjlighet att nå arbetsplats med kollektivtrafik vilket är positivt ur klimatsynpunkt. Övriga lägen längs E6 bedöms medföra ökad biltrafik och ökade utsläpp av klimatpåverkande gaser från fossila bränslen. Etablering i anslutning till serviceorterna längs den södra kuststräckan bedöms medföra bättre möjligheter att nå verksamheter med kollektivtrafik vilket är bättre ur klimatsynpunkt än den norra kuststräckan som har gles kollektivtrafik.

Längs kusten kan verksamheter etableras utanför tätorter vilket kan bidra till att påverka karaktären på orörda sträckor med enstaka bebyggelse och störa upplevelsen av allmänna natur- och kulturvärden i kustzonen. Dessa värden omfattas av riksintresse för rörligt friluftsliv.

Riksintresse för obruten kust skyddas enligt miljöbalken 4.3 som anger att vissa större anläggningar inte får komma till stånd. Inga sådana anläggningar rekommenderas i översiktsplanen.

BESÖKSNÄRING

Se avsnitt *Verksamheter*.

KULTURMILJÖER

Sociala konsekvenser

Folkhälsoområdet: "Ekonomiska och sociala förutsättningar"

Kommunens rika och unika kulturmiljöer är viktiga för besöksnäringen och ger arbetstillfällen för kommunens invånare. Rekommendationerna medverkar till att värna dessa miljöer.

Rekommendationerna tillåter bebyggelse om denna anpassas till omgivande bebyggelse och landskap. Detta öppnar möjligheter för människor att bo och/eller arbeta i kulturrika områden samtidigt som hänsyn tas till kulturmiljöernas tradition.

Se även Folkhälsoområdet: "Barn och ungas uppväxtvillkor", nedan.

Folkhälsoområdet: "Barn och ungas uppväxtvillkor"

Rekommendationerna medverkar till att kulturmiljöerna kan bevaras men samtidigt varsamt utvecklas och hållas levande. Genom detta kan barn och unga få inblick i och förstå samhällets kulturhistoriska sammanhang vilket är en viktig del för att känna identitet med platsen där man lever.

Ekonomiska konsekvenser

Kulturmiljöerna i Tanums kommun lockar många besökare. Detta gäller särskilt samhällena utmed kusten som bevarat den traditionella bebyggelsen. Kustens och de unika miljöernas attraktivitet ger möjligheter till besöksnäringen och verksamheter som stödjer besöksnäringen. ÖP2030 värnar om att bebyggelsestrukturen ska stödja och stärka dessa karaktärsdrag och kommunens identitet. Det kommer troligen att innebära att en del verksamheter behöver lokaliseras till lägen som ligger utanför de traditionella kulturmiljöerna. Genom att ÖP kan anvisa mark i mindre restriktiva samhällsområden i närheten av kulturmiljöerna, kan planen ge acceptabla alternativ utan att riskera påverkan på de traditionella miljöerna.

Miljökonsekvenser

Nuläge

Flera områden som utgör riksintresse för kulturmiljövård och kommunens kulturmiljövårdsprogram berörs.

Nollalternativet

ÖP 2002 har en mer restriktiv hållning till bebyggelse och ger inga tydliga rekommendationer för anpassning till kulturvärden utanför angivna utbyggnadsområden.

Konsekvenser

Rekommendationen innebär stor hänsyn till befintliga kulturmiljöer då hänsyn tas till läsbarhet, skala och placering i landskapet. Ingen betydande påverkan bedöms uppstå på dessa.

BYGGA PÅ BERG

Sociala konsekvenser

Berörs ej

Ekonomiska konsekvenser

Berörs ej

Miljökonsekvenser

Nuläge

De kala obebyggda bergen är en stark karaktär i landskapet.

Nollalternativet

ÖP 2002 anger att byggnader ska anpassas till lokal byggnadstradition. Placering av byggnader på berg följer inte traditionen och bedöms inte bli aktuell i nollalternativet.

Konsekvenser

Byggande på berg bedöms vara mest intressant på platser med havsutsikt i den yttre kustzonen och i samhällsområden. Väl studerade lägen i anslutning till befintlig bebyggelse i kustzonen bedöms möjliga efter noggranna studier av påverkan på landskapsbild och friluftsliv. Det är viktigt att ta hänsyn till kontrasten mellan bebyggelse och omgivande obebyggda berg vilket anges som ett värde för geografiska områden. Det finns annars en risk att de värden i landskapet som omfattas av riksintresse för rörligt friluftsliv (Miljöbalken 4 kap) påverkas negativt. I samhällsområden finns ofta värdefulla kulturmiljöer. Om bebyggelsen utformas med hänsyn till miljöernas skala, värden och läsbarhet bedöms ny bebyggelse kunna uppfattas som ett nytt tillägg där värdet hos den befintliga miljön fortfarande kan uppfattas.

Landskapsbildens förändras när naturliga bergsluttningar istället får en byggd karaktär.

Landskapsbildens kan även påverkas vid byggande på plana och låglänta hållmarker.

Grundläggning, ledningsdragning och vägar kräver ofta sprängning vilket ger irreversibla skador på hållmarker och en lokal påverkan på landskapsbildens.

STIGANDE HAVSNIVÅER

Sociala konsekvenser

Berörs ej.

Ekonomiska konsekvenser

Nuläge

I Tanums kommun drabbas kustområdena av översvämningar. Områden som riskerar översvämningar i framtiden har identifierats.

Nollalternativ

Inga åtgärder föreslås i översiktsplanen ÖP2002. Under innevarande sekel förväntas emellertid en allmän havsnivåhöjning. För kustområdena kommer det att innebära att de översvämningssensibla områdena utvidgas.

ÖP2030

Ny bebyggelse som inte behöver ligga intill havet lokaliseras på nivåer som inte riskerar att översvämmas år 2100.

Konsekvenser

Genom att följa riktlinjer skyddas ny bebyggelse från översvämning. Jämfört med nuläget kan det innebära restriktioner för byggande, eller krav på särskild byggnadsteknik. Områdena som riskerar översvämning kommer dock att bli större över tid och beröra befintlig bebyggelse i de kustnära samhällena, vilket medför ökade kostnader. Dessa kan beröra kommunens anläggningar, annan infrastruktur och fastighetsägare.

Miljökonsekvenser

Nuläge

Tanums kommun har karterats så att områden med risk för översvämning till följd av stigande havsnivåer har identifierats.

Nollalternativ

Öp 2002 anger inga åtgärder mot översvämning.

Konsekvenser

Om hänsyn tas till stigande havsnivåer bedöms inga konsekvenser uppstå för planerad bebyggelse. Flera samhällsområden längs kusten berörs av översvämningsrisk vilket begränsar möjlig utbyggnad.

BÅTHAMNAR

Sociala konsekvenser

Folkhälsoområdet: "Ekonomiska och sociala förutsättningar"

Turistnäringen är viktig för kommunen och möjligheter att besöka kusten med dess öar är attraktivt, antingen med egen båt eller med båtar i linjetrafik. Rekommendationerna öppnar för utveckling av befintliga hamnar och anläggande av nya på utpekade platser, vilket i sin tur kan ge fler arbetstillfällen längs kusten. Det är även positivt att det i rekommendationerna anges att vattennära mark i första hand ska användas av vattenanknutna verksamheter.

Eftersom kommunen rekommenderar effektivisering och komplettering av befintliga hamnar och endast ger möjlighet till nya hamnar på utpekade platser, värnas den värdefulla kustremsan, vilket i sin tur ger förutsättningar för att kustmiljöerna behåller sin attraktivitet för besökare.

Folkhälsoområdet: "Barn och ungas uppväxtvillkor"

Båtlivet har stor betydelse för rekreationen längs kusten. Det gäller både för de som har privata fritidsbåtar och för de som vill åka med båtar i linjetrafik. Rekommendationerna öppnar för utveckling av befintliga hamnar och anläggande av nya på utpekade platser. Kommunen har även en ambition att prioritera båtar enligt turlista i kommunens tätortsnära hamnar. Detta kan ge en ökad möjlighet för kommunens invånare och besökare, såväl barn som vuxna, till att besöka skärgården.

Eftersom kommunen rekommenderar effektivisering och komplettering av befintliga hamnar och endast ger möjlighet till nya hamnar på utpekade platser, värnas den värdefulla kustremsan, vilket i sin tur ger förutsättningar för bevarande av kustmiljöerna till kommande generationer.

Ett bevarande och utvecklande av kustnäringarna bidrar också till barns och ungas förståelse för den historiska utvecklingen i området och till att skapa lokal identitet och förankring.

Folkhälsoområdet: "Fysisk aktivitet"

Se folkhälsoområdet: "Barn och ungas uppväxtvillkor", ovan.

Ekonomiska konsekvenser

Nuläge

Det finns en stor efterfrågan på båtplatser för småbåtshamnar. Denna efterfrågan konkurrerar med bevarande av naturvärden och annan användning av kusten.

ÖP2030

Fler båtplatser genom att effektivisera och komplettera befintliga hamnar. Kommunen ser positivt på alternativa lösningar till egen båtplats. Hamnlägen prioriteras och används i första hand av vattenanknutna verksamheter.

Konsekvenser

I den mån det är möjligt att effektivisera befintliga hamnar innebär det en bättre hushållning av kustzonens resurser. Fler båtplatser och förvaring på land innebär att fler kan komma i åtnjutande av skärgården. Fler båtplatser kan dock innebära ökad biltrafik i och till småbåtshamnarna. Förvaring på land kräver uppställningsplatser och transporter.

Miljökonsekvenser

Nuläge

Samtliga båthamnar berör följande riksintressen:

Friluftsliv: Norra Bohusläns kust (FO1)

Natur: Fjällbacka och Grebbestads kust och skärgård (14)

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

Farled: Kustled Väcker-Lysekil

Västbacken, Lökholmen och Kvarnekilen ligger i anslutning till Natura 2000-område Tanumskusten (SE0520150). Lökholmen ligger inom riksintresse för kulturmiljövård Havstenssund (KO51).

Nollalternativ

Hamnar i Altarefjorden och Sibirien är utpekade som vattenområde för sjöfart (djuphamn) i ÖP 2002 och ingår därmed i nollalternativet. Båda påverkar platser med orörd karaktär inom riksintresse för friluftsliv och naturvård. Altarefjorden ligger inom Natura 2000-område och det är tveksamt om en utbyggnad är förenlig med Natura 2000-bestämmelserna. Djuphamnar kan ta emot större fartyg än småbåtshamnar, exempelvis fiskebåtar och mindre passagerarfärjor, vilket kan medföra större anläggningar i form av bryggor, kajer och tillfartsvägar.

Konsekvenser

Småbåtshamnar ökar tillgängligheten till hav och skärgård för de som har tillgång till båt. Samtidigt begränsas tillgängligheten till stranden för allmänheten.

Västbacken har några mindre båtbyggor och en befintlig kaj i anslutning till bebyggelse. Området ligger inom riksintressen för friluftsliv, naturvård och rörligt friluftsliv men värdena är redan påverkade av befintliga anläggningar. Natura 2000-område i närheten kan påverkas vilket måste utredas före utbyggnad.

Lökholmen ligger norr om bebyggelsen i Havstenssund i ett landskapsrum som innehåller ett litet antal byggnader och där Havstenssund är synligt från vissa delar. Platsen får en mindre orörd karaktär när byggor för småbåtar anläggs på en orörd strand. För att göra hamnen tillgänglig från Havstenssund krävs att en brygga anläggs eller att en väg byggs på hällmarker genom sprängning och fyllningsarbeten. Område med värden inom riksintressen för rörligt friluftsliv påverkas. Riksintresse för kulturmiljövård avser främst bebyggelsen i samhället som inte påverkas. Natura 2000-område i närheten kan påverkas vilket måste utredas före utbyggnad. Det behöver klargöras att ålgräsängar inte påverkas negativt.

Kvarnekilen ligger i direkt anslutning till bebyggelsen i Havstenssund på en plats som till viss del redan innehåller båtbyggor och där allmänheten har tillträde till vattenbrynet. Hamnanläggning kan medföra att tillgängligheten till stranden försämras vilket påverkar riksintresse för friluftsliv negativt. Natura 2000-område i närheten kan påverkas vilket måste utredas före utbyggnad. Det behöver klargöras att ålgräsängar inte påverkas negativt.

LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGEN

Sociala konsekvenser

Folkhälsoområdet: "Ekonomiska och sociala förutsättningar"

Bland de befremjande lokaliseringsfaktorer som kommunen använt för att utse LIS-områden finns: närhet till service och samhällsfunktioner, trafikmatning till platsen, gång- och cykeltrafik samt kollektivtrafik. Dessa faktorer är av avgörande betydelse för människors möjligheter till ett fungerande vardagsliv. Om dessa uppfylls finns förutsättningar för att kunna transportera sig till och från arbete och skola, kunna utträta ärenden och så vidare. Faktorerna medverkar till att ge invånarna goda ekonomiska och sociala förutsättningar. Det landsbygdsprogram som kommunen tagit fram är en god grund för att uppnå fungerande landsbygdsmiljöer.

En utveckling av naturområdena ger möjlighet till att öka besöksnäringen inom dessa områden, vilket ger möjlighet till fler arbetstillfällen.

Folkhälsoområdet: "Barn och ungas uppväxtvillkor"

Se "Ekonomiska och sociala förutsättningar" och "Fysisk aktivitet".

Folkhälsoområdet: "Fysisk aktivitet"

Att ge möjligheter för människor att övernatta i strandnära lägen vid till exempel vandringsleder, ger förutsättningar för att utöva fysisk aktivitet genom friluftsliv.

Ekonomiska konsekvenser

Nuläge

Inlandet har med sina vidsträckta naturområden potential för friluftslivet och för utveckling besöksnäringen.

ÖP2030

Översiktsplanen föreslår områden i anslutning till Bullaresjöarna samt Lursjön och Kynne älv för landsbygdsutveckling i strandnära områden (LIS). Planen identifierar områden för bostäder och verksamheter respektive bebyggelse av uthyrningsstugor.

Konsekvenser

Bosättning i strandnära områden kan möjliggöra utveckling av landsbygden. I Vassbotten, Lursjön, Backa, Östad, Sundshult och Smeviken föreslås LIS-områden för bostäder. För Östad nämns även utbyggnad för rekreation. Eftersom LIS-områdena lokaliserats för att komplettera befintliga strukturer på landsbygden bedöms möjligheterna vara positiva för att nå målsättningen om att upprätthålla serviceunderlaget och att långsiktigt bidra till positiva sysselsättningseffekter. Boende i strandnära lägen på landet behöver dock inte nödvändigtvis medföra att sysselsättningen på landsbygden ökar. En urban livsstil kan bibehållas av de boende genom att avstånden tillåter bilpendling.

I områdena Vassbotten och Hovsäter föreslår översiktsplanen uthyrningsstugor, vilket är i linje med intentionerna för utvecklingen av besöksnäringen.

Miljökonsekvenser

Nuläge

Översiktsplanen föreslår sju LIS-områden. Sex berör riksintresse för skyddade vattendrag: Enningdalsälvens avrinningsområde.

Vassbotten, Hovsäter, Backa, Östad, Sundshult och Smeviken ligger kring Bullaresjöarna. De ligger inom riksintresse för naturvård Bullaresjöarna (NRO-14-017) utom Vassbotten i norr. De ligger inom riksintresse för friluftsliv Bullaredalen (FO-16). Östad ligger inom riksintresse för kulturmiljövård Västra Bullarestranden (KO 57).

Sundshult ligger inom riksintresse för naturvård Kynnefjäll och Kynne älv (NRO-14-024). De ligger inom riksintresse för friluftsliv Kynnefjäll (FO-6).

Nollalternativet

Områdena omfattas av strandskydd vilket innebär att de inte kommer att bebyggas.

Konsekvenser

Riksintresse för naturmiljön bedöms ej påverkas av dessa begränsade utbyggnader.

Områdena möjliggör sammantaget en begränsad utbyggnad och bedöms medföra något ökad trafik och ökade utsläpp av näringsämnen till vattendrag.

Vassbotten

Landskapsbilden vid sjön är påverkad av kraftledning och ett fåtal hus. Den förändras ytterligare något då skog tas ner för ny bebyggelse.

Hovsäter

Naturbetesmark som inte längre hävdas tas i anspråk av övernattningsstugor vilket är negativt för naturmiljön som fortfarande har ett värde för insekter.

Lursjön

Området ligger inom ett område som eventuellt är påverkat av föroreningar från Össby såg. Jordbruksmark tas i anspråk vilket är negativt ur resurssynpunkt. Platsen är visuellt relativt avskärmd och påverkan på landskapsbilden blir lokal.

Backa

Bostäder läggs i anslutning till en mindre ort. Nya byggnader läggs upp på en höjd men påverkan på landskapsbilden blir obetydlig med en god anpassning till platsen.

Östad

Jordbruksmark tas i anspråk för bostadsbebyggelse i direkt anslutning till Östad vilket medför en liten påverkan på naturresursen. Utveckling av badplats och båtliv vid stranden bedöms inte påverka landskapsbild och friluftsliv negativt.

Smeviken

Bostadsbebyggelse placeras i kanten av ett öppet landskapsrum med bebyggelse. Jordbruksmark med lågt odlingsvärde tas i anspråk vilket medför liten påverkan på naturresursen. Vegetation skärmar av mot sjön och påverkan på landskapsbilden blir liten.

Sundshult

Området ligger i en yta med jordbruksmark som är omgiven av skog. Det är negativt ur resurssynpunkt att jordbruksmark tas i anspråk. Landskapsbilden förändras lokalt inom den avskärmade ytan. Riksintresse för friluftsliv påverkas obetydligt eftersom utbyggnaden ligger i anslutning till befintlig bebyggelse.

VINDKRAFT

Nuläge

Tanums kommun har tagit fram en tematisk översiktsplan som anger riktlinjer för vindkraftsutbyggnad. Vindkraftsplanen innebär att vindkraftverk med upp till 150 meters höjd (med vingar) kan prövas i utbyggnadsområden för vindkraft. I arbetet med ÖP 2030 har vindkraftsplanen kompletterats, och planen föreslår att vindkraftverk med en totalhöjd på upp till 200 meter kan prövas i de av vindkraftsplanen utpekade områdena för vindkraft.

Nollalternativet

Nollalternativet utgörs av tillägget till översiktsplan 2002 på temat vindkraft.

Sociala konsekvenser

Berörs ej.

Ekonomiska konsekvenser

Tillåten högre höjd för vindkraftverk ger positiva ekonomiska konsekvenser eftersom en större effekt kan tas ut av varje enskilt verk och det innebär att färre verk krävs för att få en god ekonomisk avkastning.

Utvärderingsrapporten på temat vindkraft från januari 2016, visar dock att den möjliga elproduktionen från respektive område inte skiljer sig stort mellan en totalhöjd på 150 meter respektive 200 meter. I de större områdena ryms färre höga verk som producerar i stort sett lika mycket el som många lägre verk med mindre effekt. De skillnader som uppstår inom de mindre områdena är att varje enskilt verk utgör en stor del av områdets sammantagna möjliga uttag. Högre verk har tillgång till friare ostörd vind än lägre verk, vilket är av betydelse då flera vindbruksområden är skogsområden. Friare ostörd vind ger dessutom en jämnare elproduktion, vilket är positivt för underhållsbehovet.

Miljökonsekvenser

Skillnaden mellan att bygga verk med totalhöjder på 200 meter jämfört med 150 meter gör sig framför allt gällande inom närzonen till vindkraftverken. Här upplevs de högre verken som betydligt mer dominerande. Ju fler öppna områden som finns i närzonen desto mer exponerade blir verken. På längre avstånd - mer än 3 km - syns de högre verken från fler öppna områden i landskapet men här har verkets höjd inte samma betydelse. Inom en zon längre bort än 7 km ter sig verken inte dominerande i landskapet även om de kan vara väl synliga inom stora områden. Skillnaden mellan de lägre och högre verken är på detta avstånd inte påtaglig. Utbyggnad av verk med 200 meters totalhöjd medför inte en påtagligt större negativ påverkan på landskapsbilden än uppförande av 150 meters verk. Skillnaden mellan 150 och 200 meter verk, gällande skuggeffekten, är liten då de bostäder som skuggas av det lägsta alternativet också skuggas av det högsta alternativet. Den största upplevda skillnaden i hur de olika utbyggnadsalternativen framträder om natten kommer att vara de olika sorters hinderbelysning som används för de olika verkshöjderna. En utbyggnad av högre verk innebär att vita blinkande ljus med hög intensitet kommer att användas istället för röda blinkande ljus med lägre intensitet.

MÅLUPPFYLLELSE OCH SAMLAD BEDÖMNING

Uppfyllelse av folkhälsomålet

Folkhälsoområde	Förslag: ÖP2030	0-alt: ÖP2002
Delaktighet och inflytande i samhället (1)	<ul style="list-style-type: none"> + Rekommendationerna avseende infrastruktur medför att förutsättningarna för kommunens invånare att ta sig till olika arenor för möten med andra människor inom kommunen, bibehålls eller ökar. + Att de offentliga miljöerna i samhällena ska vara attraktiva, tillgängliga, trygga samt skapa möjlighet till möten mellan människor medverkar till att platserna kan nyttjas av alla medborgare.	
Ekonomiska och sociala förutsättningar (2)	<ul style="list-style-type: none"> + Rekommendationer avseende infrastruktur möjliggör transport till arbete, skola och andra aktiviteter. + Sammanhängande GC-förbindelser ger möjlighet till transporter utan bil och därmed ökad jämlikhet. + Samlad bebyggelse i kustzonen kan medverka till att ökat kollektivtrafikunderlag i dessa delar av kommunen. + Exploatering vid befintlig infrastruktur bedöms få positiva effekter för både tillgänglighet och resursutnyttjande. + Utbyggnad av IT-kommunikation minskar behovet av daglig resa till sin arbetsplats. + Blandning av boende med företag och service kan ge levande orter, öka möjligheten till arbete nära bostad och ge ökad trygghet kvälls- och nattetid. + Rekommendation att jord- och skogsbruk inte ska försvåras medverkar till att dessa näringar kan bibehållas.	<ul style="list-style-type: none"> - Relativt styrande plan vilket inte ger flexibilitet vid oväntade scenarier.

Folkhälsoområde

Barn och ungas
uppväxtvillkor (3)

Förslag: ÖP2030

- + Sammanhängande GC-förbindelser ger möjlighet för barn att förflytta sig säkert på egen hand.
- + Säkra hållplatser för skolbussar ger ökad trafiksäkerhet och trygghet.
- + Grönområden i samhällena ska värnas vilket ökar barns möjlighet till lek i natur i hemmets närmiljö.
- + Spridd bebyggelsestruktur i inlandet kan ge barn stora lekytor vid bostaden.
- + En levande landsbygd ger barnen förståelse för naturens kretslopp och en identitetskänsla för hembygden.

0-alt: ÖP2002

- Relativt styrande plan vilket inte ger flexibilitet vid oväntade scenarier.

Fysisk aktivitet (9)

- + Blandad bebyggelse i samhällsområdena kan ge fler möjligheter att få gång- eller cykelavstånd till sysselsättning, vilket kan leda till ökad vardagsmotion
- + Sammanhängande GC-förbindelser medför möjlighet till ökad fysisk aktivitet hos kommunens invånare och turister.
- + Att bebyggelsestrukturen i inlandet bibehålls ger människor möjlighet att bo nära naturen vilket kan ge positiva hälsofördelar jämfört med att leva i en stadsmiljö.
- + Fler invånare kan medföra att idrottsföreningar kan utöka sin verksamhet vilket ökar möjligheten till motion och till god hälsa.
- + Skydd av naturvärden i kommunens naturvårdsprogram och av grönområden i samhällena ska värnas, vilket möjliggör bevarande av rekreatiomsområden.

Sammanställning av ekonomiska konsekvenser

	Förslag: ÖP2030	Konsekvens
Befolkning		
Samhällsområden i anslutning till Tanumshede och orter i kustzonen	Större utrymme för bostadsbyggande genom utvidgade samhällsområden	Möjligheter att bo nära attraktiva områden
Prioritering av utbyggnad	Målet är att alla samhällen ges möjlighet att utvecklas och landsbygdsutveckling	Spridd bebyggelse - ökade kostnader för kommunal service
Kommersiell service	Lokalisering av transportintensiva verksamheter till E6 i anslutning till Tanumshede	Risk för att externhandel konkurrerar ut lokala butiker
Boende	Omvandling av fritidshus till helårsboende	Ingen ny mark behöver tas i anspråk när nya invånare flyttar till Tanum, serviceunderlag förbättras.
Näringsliv – arbetsmarknad		
Tillväxtmöjligheter för näringslivet	Samhällsområden i anslutning till Tanumshede och orter i kustzonen Verksamhetsområden i anslutning till E6	Nya områden för verksamheter Lägen för lokalisering av företag
Besöksnäring	Förlängd säsong, LIS, turbåtar, cykelstråk	Möjlighet för besöksnäringen
Handel	Verksamhetsområden i anslutning till E6	Risk att för att etablering av externhandel minskar sysselsättningen lokalt inom handeln
Gång och cykel	Sammanhängande gång- och cykelvägar	Möjlighet för besöksnäringen
Kollektivtrafik	Befolkningsökningen förväntas ge bättre underlag till kollektivtrafik	Risken för spridd bebyggelse ger liten eller ingen effekt.
Sysselsättning	ÖP 2030 ger stöd för utveckling av näringsliv	Möjlighet till ökad sysselsättning

Uppfyllelse av miljö kvalitetsmål

Miljö kvalitetsmål	ÖP 2030	ÖP 2002
Begränsad klimatpåverkan	Bebyggelse utanför samhällsområden medför utsläpp av växthusgaser.	Bebyggelse utanför samhällsområden medför utsläpp av växthusgaser, mindre omfattning än ÖP 2030.
Frisk luft	Måluppfyllelse påverkas inte	Måluppfyllelse påverkas inte
Bara naturlig försurning	Bebyggelse utanför samhällsområden medför utsläpp av försurande ämnen.	Bebyggelse utanför samhällsområden medför utsläpp av försurande ämnen, mindre omfattning än ÖP 2030
Giftfri miljö	Måluppfyllelse påverkas inte	Måluppfyllelse påverkas inte
Skyddande ozonskikt	Måluppfyllelse påverkas inte	Måluppfyllelse påverkas inte
Säker strålmiljö	Måluppfyllelse påverkas inte	Måluppfyllelse påverkas inte
Ingen övergödning	Bebyggelse medför utsläpp av näringsämnen	Bebyggelse medför utsläpp av näringsämnen, mindre omfattning än ÖP 2030.
Levande sjöar och vattendrag	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att bevara natur- och kulturmiljövärden och värna friluftslivets intressen. En förutsättning är att utsläpp av näringsämnen inte ökar påtagligt.	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att bevara natur- och kulturmiljövärden och värna friluftslivets intressen
Grundvatten av god kvalitet	Måluppfyllelse påverkas inte	Måluppfyllelse påverkas inte
Hav i balans samt levande kust och skärgård	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att bevara natur- och kulturmiljövärden och värna friluftslivets intressen. En förutsättning är att utsläpp av näringsämnen inte ökar påtagligt. Bebyggelse i kustzonen kan medföra sämre tillgång till friidrottsliv.	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att bevara natur- och kulturmiljövärden och värna friluftslivets intressen.
Myllrande våtmarker	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att bevara värdefulla våtmarker.	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att bevara värdefulla våtmarker.
Levande skogar	Måluppfyllelse påverkas inte	Måluppfyllelse påverkas inte
Ett rikt odlingslandskap	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att bevara naturvärden kopplade till odlingslandskapet. Jordbruksmark kan tas i anspråk för bebyggelse i begränsad omfattning.	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att bevara naturvärden kopplade till odlingslandskapet.
Storslagen fjällmiljö	Ej relevant	Ej relevant
God bebyggd miljö	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att erbjuda goda vardagsmiljöer och bevara kulturvärden samt utbyggnad av gång- och cykelleder. Det saknas förutsättningar för en väl utbyggd kollektivtrafik.	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att erbjuda goda vardagsmiljöer och bevara kulturvärden. Det saknas förutsättningar för en väl utbyggd kollektivtrafik.
Ett rikt växt- och djurliv	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att bevara naturvärden och tätortsnära natur. En förutsättning är att utsläpp av näringsämnen inte ökar påtagligt.	Planen bidrar till måluppfyllelse genom att bevara naturvärden och tätortsnära natur.

Påverkan på riksintressen

Översiktsplanen bedöms i stort ta hänsyn till utpekade riksintressen. Skador på natur- och kulturvärden genom intrång undviks genom rekommendationer. Indirekt skada på vattenmiljöer som utgör riksintresse för naturvård och natura 2000-område kan uppstå genom utsläpp av näringsämnen. Det är därför positivt att krav ställs på goda avloppslösningar för all bebyggelse. Kommunen bedriver även tillsyn på enskilda avlopp vilket leder till att bristfälliga avlopp åtgärdas. Det finns en risk att riksintresse för rörligt friluftsliv (miljöbalken 4.2) påverkas om spridd bebyggelse i kustzonen blir omfattande. Riksintressen för vindkraft utgör konflikt med andra riksintressen och miljövärden där kommunen föreslår att andra riksintressen ges företräde. Påverkan på enskilda riksintressen redovisas i bilaga 1 Påverkan på riksintressen.

Miljökvalitetsnormer

Omgivningsbuller

Det ska eftersträvas att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa enligt regeringen. Buller från större vägar med mer än 3 miljoner fordon/år ska begränsas. Buller som överskrider naturvårdsverkets riktvärden för bostäder förekommer längs E6. Ökning av befolkningen enligt planens intentioner medför något ökad trafik på E6 men påverkan på bullernivåerna bedöms bli mycket liten. ÖP bedöms inte motverka miljökvalitetsnormen.

Luftkvalitet

Kväve- och partikelhalter som överskrider miljökvalitetsnormen kan finnas längs E6. Ökning av befolkningen enligt planens intentioner medför ökad trafik på E6. Förändringarna i luftkvalitet bedöms bli små. Planen strider inte mot miljökvalitetsnormen.

Vattenförekomster

Systemet med vattenförekomster anger statusklasser för ekologisk och kemisk status i nuläget. God status skulle ha varit uppnådd 2015. Där det inte är möjligt har ett senare år angetts. Kemisk status inkluderar kvicksilver och därför uppnås ej god status i nuläget eller inom överskådlig framtid. Statusangivelse avser senaste klassning. Övergödning är ett vanligt problem där jordbruk, enskilda avlopp och atmosfäriskt nedfall ger betydande påverkan. Utbyggnad enligt översiktsplanen medför generellt en risk för att kustnära havsvatten får en ökad tillförsel av näringsämnen eftersom det finns ett stort intresse av att bygga i kustområdet. Det pågår ett arbete med att förbättra befintliga avlopp. Ny bebyggelse med en fullgod avloppslösning bedöms inte motverka miljökvalitetsnormer för vatten. Den totala påverkan på vattenförekomsterna beror även på andra utsläppskällor och är därför svår att bedöma.

De enskilda vattenförekomsterna redovisas i bilaga 2 Miljökvalitetsnormer för vattenförekomster.

Jämförelse förslag och nollalternativ

En tydlig skillnad mellan ÖP2002 och ÖP2030 är att den senare generellt är mindre restriktiv mot ny bebyggelse. Dessutom finns fler samhällsområden utpekade. De som finns med i ÖP 2002 har fått en större utbredning. ÖP 2030 kan därför antas medföra en större befolkningsökning vilket främst bedöms påverka områden längs kusten. Samtidigt som ÖP2030 pekar ut nya områden i anslutning till befolkningskoncentrationerna i kommunen, förordar planen utveckling av landsbygden och befintliga mindre orter.

Samlad bedömning

Översiktsplan 2030 har inriktning mot en ökad befolkning. Det innebär att underlag för skolor och service förbättras och att invånarnas möjlighet att vara delaktiga i samhällsliv och sociala aktiviteter ökar. Samtidigt ökar kommunens kostnader för att tillhandahålla service. Eftersom exploateringsstrycket är störst vid kusten kan det antas att huvuddelen av befolkningsökningen äger rum där. Översiktsplanen värnar landskapets kvaliteter och det bedöms därför att bebyggelse

utanför tätorter i kustområdet kan tillkomma utan att värdena påverkas negativt. Omfattande ny bebyggelse kan medföra att områden med en relativt orörd karaktär av värde för turism och rörligt friluftsliv tas i anspråk. För all bebyggelse ställs krav på en god avloppslösning och betydande negativ påverkan bedöms därför inte uppstå på värdefulla vatten genom utsläpp av näringsämnen när befolkningen ökar.

ÖP 2030 möjliggör utbyggnad i samhällsområden med en blandning av bostäder och verksamheter. Detta bidrar till trygga miljöer som är befolkade dygnet runt och underlättar att arbeta nära bostaden. Större exploateringar görs där befintlig infrastruktur kan användas vilket ger positiva effekter.

Samtidigt som ÖP2030 pekar ut nya områden i anslutning till befolkningskoncentrationerna i kommunen, förordar planen utveckling av landsbygden och befintliga mindre orter. En spridd bebyggelse innebär effekter på kommunens kostnader för tillhandahållande av skolskjutsar och annan service. Det är osäkert om underlag för kollektivtrafik i övrigt förbättras. Det ökade transportbehovet bedöms medföra ökad bilkörning och klimatpåverkan till följd av koldioxidutsläpp från fossila bränslen.

Rekommendationen att möjliggöra sammanhängande gång- och cykelleder ökar medborgarnas möjligheter att vara delaktiga i sociala aktiviteter, ta del av samhällets service och utöva fysisk aktivitet. Detta gäller särskilt barn och unga som inte har tillgång till bil. Sammanhängande cykelleder är fördelaktigt för besöksnäringen.

Planen vill satsa på besöksnäring både längs kusten och i inlandet. Tillgång till arbetsplatser har stor betydelse för välmående och trygghet. E6 ses som en resurs för lokalisering av transportintensiva verksamheter. Etablering av externhandel kan utgöra en risk för befintlig kommersiell service i tätorterna.

ÖP 2030 värnar kulturmiljöerna genom rekommendationer. Det underlättar invånarnas förståelse för kulturhistoriska sammanhang och innebär att en resurs för besöksnäringen bevaras.

Byggnad på berg är en ny företeelse. Om hänsyn tas till kontrasten mellan bebyggelse och omgivande obebyggda berg, som är ett värde i landskapet, bedöms det möjligt att bygga på berg utan att landskapsbilden och områden av värde för turism och rörligt friluftsliv påverkas negativt.

Planens rekommendationer anger att båtplatser främst kan tillkomma genom utveckling av befintliga hamnar men också genom att nya hamnar kan utvecklas på utpekade platser. Det är positivt att tillgängligheten till havsmiljöerna ökar samtidigt som nya hamnar medför att allmänhetens tillgång till stranden försämras. De nya hamnlägena kan ge lokal påverkan på värden som ingår i riksintresse för naturvård och friluftsliv.

Föreslagna LIS-områden bedöms bidra till en utveckling av landsbygden med positiva sysselsättningseffekter. Påverkan på miljövärden blir liten.

Öp 2030 föreslår en ökning av tillåten höjd för vindkraftverk till 200 meter. Det innebär en förbättring för elproduktion med positiva ekonomiska konsekvenser. Jämfört med lägre verk uppstår en ökad påverkan på landskapsbilden i verkens närhet.

Sammanfattningsvis bedöms planen ta väl hand om kommunens resurser där miljövärden är en stor tillgång för invånare och besökare.

BILAGA 1 - MILJÖKVALITETSNORMER OCH RIKSINTRESSEN

Miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster

Namn	Ekologisk status	Kemisk status	Miljöproblem	Påverkan av ÖP
Utsjövatten				
Del av Skagerraks utsjövatten	Ej klassad	Ej klassad		Bedöms ej påverkas.
Kust				
Bottnefjorden	Måttlig	Uppnår ej god		Utbyggnad av Gerlesborg medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Fjällbacka inre skärgård	Måttlig	Uppnår ej god		Utbyggnad av Kämpersvik, Fjällbacka och Hamburgsund medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Fjällbacka yttre skärgård	God	Uppnår ej god	Miljögifter	Utbyggnad av Fjällbacka och Hamburgsund medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Grebbestads inre skärgård	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Grebbestad har i nuläget god kväverening. Utbyggnad medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Hamburgsundområdet	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Utbyggnad av Hamburgsund och Slottet-Tegelstrand-Heestrand medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Heestrandområdet	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Utbyggnad av Slottet-Tegelstrand-Heestrand medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Lindöfjorden	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Utbyggnad i Resö medför ingen betydande påverkan från näringsämnen. Havstensund har god kväverening. Eventuell påverkan från hamn.
M n Bohusläns skärgårds kustvatten	God	Uppnår ej god	Miljögifter	Bedöms ej påverkas.
N Långebyområdet	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Utbyggnad i Havstensund medför ingen betydande påverkan från näringsämnen. Havstensund har god kväverening. Eventuell påverkan från hamn.
Råssö - Resöfjorden	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Utbyggnad i Resö medför ingen betydande påverkan från näringsämnen. .
S Kosterfjorden	God	Uppnår ej god	Miljögifter	Bedöms ej påverkas.
S Långebyområdet	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Grebbestad har i nuläget god kväverening. Utbyggnad medför ingen betydande påverkan från näringsämnen. .

Namn	Ekologisk status	Kemisk status	Miljöproblem	Påverkan av ÖP
Sannäs fjorden	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Sannäs har i nuläget god kväverening. Utbyggnad medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Sotefjorden	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, Miljögifter, främmande arter	Utbyggnad i Gerlesborg och Hamburgsund medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Stridsfjorden	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Utbyggnad i Resö medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Tanumskilen	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Bedöms ej påverkas.
Väderöfjorden	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Bedöms ej påverkas.

Vattendrag

Anråsälven - mynningen i havet till St Anrås	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Utbyggnad i Tanumshede. medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Anråsälven övre delen	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Bedöms ej påverkas.
Biflöde till Gramseälven - Ryk till Utäng	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Bedöms ej påverkas.
Biflöde till Storälven från Tungene till Rabbalshede	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, Miljögifter, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Bedöms ej påverkas.
Biflöde till Vättilandsån, Varp till Kitteröd	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Bedöms ej påverkas.
Enningdalsälven	God	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Gramseälven - St Anrås till Nordkas	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, försurning, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Utbyggnad i Tanumshede. medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.

Namn	Ekologisk status	Kemisk status	Miljöproblem	Påverkan av ÖP
Grimån	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, försurning, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Bedöms ej påverkas.
Grubberödsälven	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter, försurning, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Bedöms ej påverkas.
Häljebobäcken	God	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Hämmensån - Prästtorp till Hårdängen	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, försurning	Bedöms ej påverkas.
Hämmensån - Rämne till Vasbyjärnet	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Bedöms ej påverkas.
Jorälven	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Utbyggnad i Rabbalshede. medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Kynneälv - mellan inloppet i Busjön och sammanflödet av utlopp från Södra Kornsjön och Hagesjön	God	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Kynneälv - mellan sammanflöde och Hagesjöns utlopp	God	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Kynneälv - mynningen i Södra Bullaren till Busjöns utlopp	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Lillälven - mellan sammanflöde och Södra Kornsjöns utlopp	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Liverödsälven	God	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Långevallsälven	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Noraneälven	God	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Remnebäcken	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.

Namn	Ekologisk status	Kemisk status	Miljöproblem	Påverkan av ÖP
Skuggälven	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Skärboälven	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Bedöms ej påverkas.
Storälven – Kallstorp till Tungene	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Utbyggnad i Rabbalshede. medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Storälven –Tungene till Rabbalshede	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Utbyggnad i Rabbalshede. medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Såghultsbäcken	God	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Sögårdsbäcken	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Tanumsälven	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Utbyggnad i Tanumshede. medför ingen betydande påverkan från näringsämnen.
Torpbäcken - mellan sammanflödet och Långevattnets utlopp	God	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Torpbäcken - mellan sammanflödet och Övre Bolsjöns utlopp	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Torpbäcken - mynningen i N Bullaresjön och sammanflödet	God	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Ängebäcken	Otillfredsställande	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Bedöms ej påverkas.

Namn	Ekologisk status	Kemisk status	Miljöproblem	Påverkan av ÖP
Överbyån	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Bedöms ej påverkas.
Övre delen av Jorälven vid Haglekärr	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter, förändrade habitat genom fysisk påverkan	Bedöms ej påverkas.
Sjöar				
Norra Bullaresjön	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas
Södra Bullaresjön	God	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Bedöms ej påverkas
Busjön	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Hagesjön	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Hosjö	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Långvattnet	Otillfredsställande	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Mellan-Kornsjön	God	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Nedre Bolsjön	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter, försurning och förändrade habitat genom fysisk påverkan	Vandringshinder i utlopp hindrar fisk.
Norra Kornsjön	God	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Stora Holmevattnet	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Bedöms ej påverkas.
Södra Kornsjön	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter, försurning och förändrade habitat genom fysisk påverkan	Bedöms ej påverkas.
Tåsteröds Stora Vatten	Måttlig	Uppnår ej god	Övergödning och syrefattiga förhållanden, miljögifter	Bedöms ej påverkas.
Övre Bolsjön	Måttlig	Uppnår ej god	Miljögifter och försurning	Planeras användas för dricksvattenförsörjning. Eventuell reglering av sjön bör göras så att vandringshinder för fisk undviks.

Miljö kvalitetsnormer för grundvatten

Namn	Kvantitativ status	Kemisk status	Påverkan av ÖP
Lur	God	God	Bedöms ej påverkas
Bullarebygden västra	God	God	Bedöms ej påverkas
Bullarebygden östra	God	God	Bedöms ej påverkas

Riksintressen för rörligt friluftsliv och obruten kust

Namn	Intresseaspekter	Områdets huvuddrag	Innebär ÖP konflikt	Motivering
4 kap 2 § Rörligt friluftsliv	Turism och friluftsliv	Strand och skärgårdsområde.	Nej, men det finns en risk	I yttre kustzonen medges endast bebyggelse utanför samhällsområden som komplettering till befintlig bebyggelse. I inre och yttre kustzonerna tillåts dock bebyggelse på berg. Omfattande utbyggnad som inte tar tillräcklig hänsyn till natur- och kulturvärden kan påverka områdets kvaliteter. Småbåtshamnar kan påverka.
4 kap 3 § Den obrutna kusten	Vissa anläggningar enligt 17 kap miljöbalken får inte komma till stånd	Strand och skärgårdsområde.	Nej	ÖP föreslår inga verksamheter enligt kap 17.
4 kap 6 § Enningdalsälvens avrinningsområde	Vattenkraftverk samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål får ej förekomma.	Innehåller värdefulla vattenmiljöer	Nej	Exploateringsstrycket är lågt. Hänsyn tas enligt naturvårdsprogrammet.

Riksintressen för friluftsliv

Namn	Intresseaspekter	Områdets huvuddrag	Innebär ÖP konflikt	Motivering
FO1, Norra Bohusläns kust	Naturstudier (botaniska, geologiska, ornitologiska) kulturstudier (kulturhistoriska), båtsport, bad, fritidsfiske, kanoting	Skärgård med varierad karaktär. Tillgång till naturhamnar och service.	Nej	I yttre kustzonen medges endast komplettering till befintlig bebyggelse utanför samhällsområden. Oexploaterade områdena är utpekade men orördhet är inte beskrivet som ett generellt värde att beakta.
FO6, Kynnefjäll	Strövande, skogsvandring, naturstudier, fritidsfiske, turskidåkning, bär- och svamplockning, kanoting	Skogsmark med forsar, kulturmarker och sjöar. Bohusleden.	Nej	Planen anger restriktivitet för ny bebyggelse och att den opåverkade och orörda karaktären ska beaktas. Exploateringsstrycket är lågt.
FO16, Bullaredalen	Strövande, skogsvandring, naturstudier, fritidsfiske, back- och turskidåkning, bär- och svamplockning, kanoting	Sjöar i en lång sprickdal.	Nej	Hänsyn ska tas till storslagen natur, öppet odlingslandskap och allmänhetens möjlighet att röra sig i området och längs stränderna. Exploateringsstrycket är lågt.

Riksintressen för naturvård

Namn	Intresseaspekter	Områdets huvuddrag	Innebär ÖP konflikt	Motivering
NRO 14005, Koster – Väderöarna	Geologi, lövskogar, marina värden	Artrikaste och mest mångformiga marina området i Sverige. Djur- och växtarter som är unika. Den marina miljön, berggrundens sammansättning samt landformerna som präglats av landisarnas slipning och plockning.	Nej	Området kommer inte att beröras av exploatering.
NRO 14011, Strömstads kust och innerskärgård	Geologi, odlingslandskap, marin fågelfauna, skog, marin miljö	Skogklädd skärgård. Öar med rik variation av naturtyper. Omväxlande berggrund. Grunda vatten med fisk och fågel. Floristiska särdrag.	Nej, men det finns en risk	Rekommendationer anger att områdenas värden ska beaktas och att avlopp ska lösas på ett tillfredsställande sätt.
NRO 14017, Bullaresjöarna	Geologi	Sjöarna ligger i en ca 10 mil lång sprickdal med branta sidor.	Nej	Områdets värden ska beaktas. Exploateringstrycket är lågt.
NRO 14022, Torödmossen	Mosse	Sluttande mosse med ornitologiska värden.	Nej	Mossen är utpekad i naturvårdsprogrammet.
NRO 14023, Bredmossarna	Mosse	Platåformigt välvd mosse	Nej	Mossen är utpekad i naturvårdsprogrammet.
NRO 14024, Kynnefjäll med Kynneälv	Landskap, våtmarker	Högplatå och spricksjölandskap med våtmarker.	Nej	Orördhet ska beaktas och särskilt värdefulla delar är utpekade i naturvårdsprogrammet.
NRO 14037, Fjällbacka och Grebbestads kust och skärgård	Geologi, Odlingslandskap, marin fågelfauna, lövskog, marin miljö	Exponerad ytterskärgård och skyddade grunda vattenområden. Sprickdalslandskap. Vegetationstyperna kalskärgårdsregionen, lövskogsregionen och södra barrskogsregionen.	Nej, men det finns en risk	Rekommendationer anger att områdenas värden ska beaktas och att avlopp ska lösas på ett tillfredsställande sätt.
NRO 14063, Bottnafjorden-Åbyfjorden	Sprickdalslandskapet, den starkt brutna terrängen och strandängarna. Bottnafjordens inre del är ekologiskt värdefull. Fjorden är rast- och födoplatser för fågellivet.	Förkastningsprickor och fjord med fjorddalar. Sediment. Marskängar och delta.	Nej, men det finns en risk	Rekommendationer anger att områdenas värden ska beaktas och att avlopp ska lösas på ett tillfredsställande sätt.

Ramsvikslandet, Hållö, Kornö och Gåsö skärgård	Granitens spricksystem och glacials erosionsformer. Skär och öar med säl och fågel. Naturliga betesmarker. Marina miljöer med stor variation på botten och biologisk mångfald.	Landskap med röd bohugranit. Häckning och näringssök för sjöfågel.	Nej, men det finns en risk	Rekommendationer anger att områdenas värden ska beaktas och att avlopp ska lösas på ett tillfredsställande sätt.
Höjaremyrarna	Våtmarkskomplex	Mosaikartad våtmark med inslag av sumpskog.	Nej	Mossen är utpekad i naturvårdsprogrammet.

Riksintressen Natura 2000

Namn	Intresseaspekter	Områdets huvuddrag	Innebär ÖP konflikt	Motivering
SE0520170, Kosterfjorden-Väderöfjorden	200 djurarter och 9 algararter unika för Sveige. Korallrev.	Artrikt och mångformigt marint område. Korallreven ligger på djupt vatten och sluttar brant.	Nej	Området ligger ute till havs och är inte påverkat av näringsämnen.
SE0520150, Tanumskusten	Oexploaterad skärgård. Sjöfågelreproduktion. Rekreation.	Stor skärgård med ett fåtal öar och ett stort antal skär.	Nej, men det finns en risk	Rekommendationer anger att områdenas värden ska beaktas och att avlopp ska lösas på ett tillfredsställande sätt.
SE0520126, Trossö-Kalvö-Lindö	Välbeverat beteslandskap med rik flora och fauna. Rödlistade arter.	Tre öar sammanbundna med landremсор. Välbeverat representativt beteslandskap.	Nej	Området har ett starkt skydd mot intrång.
SE0520147, Sannäs-fjorden	Grunt havsområde av värde för fågel och fiskreproduktion.	Smal havsvik med grunt vatten.	Nej, men det finns en risk	Rekommendationer anger att områdenas värden ska beaktas och att avlopp ska lösas på ett tillfredsställande sätt.
SE0520187, Tjurpannan	Öppet hed- och hållmarkslandskap med sällsynta växter.	Området är ett av bohuskustens mest exponerade områden. Det utsatta läget och bete har format ett mycket öppet hed- och hållmarkslandskap.	Nej	Området har ett starkt skydd mot intrång.
SE0520186, Musön	Kvarvarande småskaligt jordbrukslandskap. Ön hyser stor variation i hävdberoende naturtyper och arter.	Skärgårdsö. Flacka bergbundna områdena hyser betespåverkade utmarker. På skalgrus förekommer artrika kalkfuktängar, strandängar och kalktorrängar. Artrika randlövsskogar och ädellövsnår.	Nej	Området har ett starkt skydd mot intrång.
SE0520177, Jorefjorden	Marina livsmiljöer och betesmarker med sjöfåglar och fiskreproduktion.	En stor vik med grunt havsvatten och en flodmyning i de inre delarna. Viken är omgiven av salta betesmarker och betade ängar.	Nej, men det finns en risk	Rekommendationer anger att områdenas värden ska beaktas och att avlopp ska lösas på ett tillfredsställande sätt.

Namn	Intresseaspekter	Områdets huvuddrag	Innebär ÖP konflikt	Motivering
SE0520184, Svenneby	Artrika lövskogsmiljöer med förekomst av bland andra många arter av landmollusker.	Ädellövskog, delvis i branter.	Nej	Området har ett starkt skydd mot intrång.
SE0520165, Kleva	Gamla ek- och lindskogar med en artrik flora.	Gamla ek- och lindskogar belägna vid havet.	Nej	Området har ett starkt skydd mot intrång.
SE0520155, Kragenäs	Hagmarker med gamla ekar och lindar, en artrik insektsfauna och flora av epifytiska lavar.	En grund havsvik med salta betesmarker och hagmarker med flera gamla ekar och lindar.	Nej, men det finns en risk	Rekommendationer anger att områdenas värden ska beaktas och att avlopp ska lösas på ett tillfredsställande sätt.
Namn	Intresseaspekter	Områdets huvuddrag	Innebär ÖP konflikt	Motivering
SE0520182, Enningdalsälven	Älven och omgivande mark är en viktig biotop för organismer som lever i vatten och längs stränderna.	I stort oreglerad älv med många fiskarter och ursprunglig laxstam. Lövskog längs stränderna.	Nej	Inga planer finns på omfattande bebyggelse i omgivningen. Exploateringstrycket är lågt.
SE0520156, Långevallsälven	Naturlig älv med viktiga lekområden för lax och öring.	Reproduktionsområde för lax och öring.	Nej	Inga planer finns på omfattande bebyggelse i omgivningen. Exploateringstrycket är lågt.
SE0520185, Tingvall	Betade eller tidigare betade lövskogar med förekomst av grova ekar, askar, och lindar som hyser intressanta lavar, svampar och insekter.	Trädklädd betesmark. Grova träd med hålrum. Insekter, mossor och lavar.	Nej	Området har ett starkt skydd mot intrång.
SE0520129, Bredmossarna-Fisklössjön	Välbevarad myr med representativa vegetationstyper som ingår i den nationella myrskyddsplanen.	Platåmosse med kärr. Intressanta växtsamhällen och fastmarksholmar med urskogsliknande karaktär.	Nej	Området har ett starkt skydd mot intrång.
SE0520179, Kynne älv	Naturlig, ostörd älv med en mycket artrika fauna av ryggradslösa djur.	Kynne älv är en relativt stor, naturlig älv med klart vatten. Det är en del av Enningdalsälven vattensystem. I de nedre delarna av älven finns forsar med 70 m fallhöjd.	Nej	Inga planer finns på omfattande bebyggelse i omgivningen. Exploateringstrycket är lågt.
SE0520144, Galtö lera-Älgö lera	De grunda, marina miljöerna och omgivande salta betesmarker är viktiga för sjöfåglar och fiskreproduktion.	Grunda kustvatten anslutna till havet genom smala sund. Vikarna är delvis omgiven av salta betesmarker.	Nej, men det finns en risk	Rekommendationer anger att områdenas värden ska beaktas och att avlopp ska lösas på ett tillfredsställande sätt.

Riksintressen för kulturmiljövård

Namn	Motivering	Uttryck för riksintresset	Innebär ÖP konflikt	Motivering
Kalvö-Lindö-Trossö	Skärgårdsmiljö, där kulturlandskapet på de tre öarna präglas av småjordbruk kombinerat med fiske och fraktseglation, och där tillgång på odlingsbar mark präglat utvecklingen av de två välbevarade bymiljöerna på Kalvö och Lindö.	Fornlämningar i form av rösen, labyrinter och tomtningar. Odlingslandskap och bymiljöer med dubbelhus och ladugårdar. Gårdsbebyggelse vid Ången (Lindö). Magasin och sjöbodas.	Nej	Endast enstaka hus kan tillkomma och stor hänsyn måste tas.
Havstenssund	Kustsamhälle där en enkel strandsittarbebyggelse vid 1800-talets mitt, på ett unikt sätt, utvecklas till ett planerat enhetligt/nästan uniformt samhälle med stark anknytning till en köpmansfamilj.	Familjen Corneliussons köpmanshus från 1885; kaj med magasin, sjöbodas och bryggor; två dalgångar med rätvinkliga tomter, bostadsbebyggelse och trädgårdar från 1800-talets senare del och 1900-talets början.	Nej	Område för möjlig utbyggnad berör ej riksintresset.
Sannäs	Kustsamhälle med sammansatt näringsbas, under 1800-talet främst fraktseglation av bl.a. ostron.	Köpmanshus och enklare arbetarlängor, några faluröda magasin och bodas samt bryggor och kajskoning av huggen granit.	Nej	Område för möjlig utbyggnad berör ej riksintresset.
Greby	Fornlämningssmiljö med länets största järnåldersgravfält som utgör ett dominerande inslag i landskapsbilden.	Gravfält bestående av 200 högar och stensättningar med resta stenar (200-600 e Kr.)	Nej	Området sparas enligt fördjudad översiktsplan som fortfarande gäller.
Världsarv Tanum	Tanums hällbildsmiljö där motivens variationsrikedom visar livet under bronsålder och äldre järnålder. Samspelet mellan bosättningen och markanvändningen gör Tanumsområdet till ett enastående exempel på mänsklig bosättning under åtta tusen år.	Hällristningar vid Kalleby och Oppen-Fossum. Ristningar vid Vitlycke, Aspeberget, Tegneby och Litsleby samt Skatteklåvan med skålgropar (900 st). Ett 25-tal rösen och röseliknande stensättningar.	Nej	Endast enstaka hus kan tillkomma och stor hänsyn måste tas.
Fjällbacka	Fjällbacka har sitt ursprung som fiskeläge men är präglad av den utveckling där kustfisket började kombineras med fraktfart, fiskberedning och badortsverksamhet.	Riksintressets har sitt uttryck i den bebyggelseklunga från 1800-talet som ligger under Vetteberget och omges av glesare bostadsbebyggelse, samt de bodas och magasin som uppfördes efter branden 1928. Fjällbacka kyrka, uppförd 1892.	Nej	Hänsyn måste tas.
Nasseröd – Torp – Södra Ödsmål	Fornlämningssmiljö som tyder på ett kontinuerligt utnyttjande av landskapet från yngre stenålder till järnålder.	Stor koncentration av hällristningar, rösen, skålgropar, dösar, stensättningar och högar.	Nej	Områdets värden ska beaktas.

Namn	Motivering	Uttryck för riksintresset	Innebär ÖP konflikt	Motivering
Bottnadalen	Bottnadalen är en dalgångsbygd som speglar ett småskaligt, kustnära landskapsutnyttjande från yngre stenåldern fram till idag.	Uttryck för riksintresset ligger i områdets stora koncentration av fornlämningar, kyrkorna i Bottna och Svenneby med ursprung i 1100-talet, det småbrutna odlingslandskapet samt lastageplatsen/ köpmanshuset Gerlesborg och två större magasin. Svenneby nya kyrka ritad på 1910-talet.	Möjlig konflikt.	Omfattande bebyggelse kan göra karaktären otydlig
Västra Bullarestranden	Kuperat odlingslandskap som speglar en lång bebyggelsekontinuitet och Bullarens betydelse som kommunikationsstråk.	Stenåldersboplatser, spridda högar och stensättningar, fångstgrop och flera gravfält varav ett är beläget vid Naverstads kyrka från 1100-talet. Mo kyrka från 1600-talet. Odlingsmark och agrar bebyggelse bl.a. i form av storgårdar och bybildningar. Administrativt centrum vid Östad med tingsplats från 1867.	Möjlig konflikt.	Omfattande bebyggelse kan göra karaktären otydlig
Flötemarksön	Torpmiljö där de tre torpen speglar nykolonisation av utmark under 1800-talets första hälft och betydelsen av våtmark för foderproduktion.	Torpen Holmen, Tränget och Gräsön med bebyggelse och odlingslyckor samt lämningar efter torpet Lilla Gräsön.	Nej	Endast enstaka hus kan tillkomma och stor hänsyn måste tas.

Riksintressen för yrkesfiske

Namn	Områdets huvuddrag	Innebär ÖP konflikt	Motivering
Fjällbacka skärgården Musöfjorden (72)	Lekområde torsk	Nej, men det finns en risk	Rekommendationer anger att områdenas värden ska beaktas och att avlopp ska lösas på ett tillfredsställande sätt.
Väderöarna Persgrunden (71)	Fångstområde havskräfta räka	Nej	Området ligger ute till havs och är inte påverkat av näringsämnen.
Väst Härmanö, Sörgrundsbarget, Sotefjorden (69)	Fångstområde havskräfta	Nej	Området ligger ute till havs och är inte påverkat av näringsämnen.
Resö (44)	Fiskehamn	Nej	Hänsyn tas till aktivt fiske.
Havstenssund (43)	Fiskehamn	Nej	Hänsyn tas till aktivt fiske.
Hamburgsund (41)	Fiskehamn	Nej	Redovisas i fördjupad översiktsplan
Grebbe stad (42)	Fiskehamn	Nej	Redovisas i fördjupad översiktsplan

Riksintressen för kommunikationer

Namn	Områdets huvuddrag	Innebär ÖP konflikt	Motivering
E6 Trelleborg - Strömstad/ Riksgränsen	Vägen ingår i Trans-European Transport Network och har internationell betydelse.	Nej	Det anges ingen konkurrerande markanvändning.
Väg 164 Strömstad - Åmål	Väg med särskild betydelse för regional och interregional trafik.	Nej	Det anges ingen konkurrerande markanvändning.
Farled Koster-Persgrunden	Skyddad höjd 75 m Skyddat djup 13 m	Nej	Det anges ingen konkurrerande markanvändning.
Farled Kosterfjorden - Väcker	Skyddad höjd 75 m Skyddat djup 5 m	Nej	Det anges ingen konkurrerande markanvändning.
Farled Väcker - Lysekil	Skyddad höjd 75 m Skyddat djup 8 m	Nej	Det anges ingen konkurrerande markanvändning.
Farled Oslofjorden - Öresund	Skyddad höjd 75 m Skyddat djup 19 m	Nej	Det anges ingen konkurrerande markanvändning.
Farled Oslofjorden - Skagen	Skyddad höjd 75 m Skyddat djup 19 m	Nej	Det anges ingen konkurrerande markanvändning.

Riksintressen för vindbruk

Namn	Områdets huvuddrag	Innebär ÖP konflikt	Motivering
214	Nordost om Tanumshede	Ja	Annat intresse prioriteras i de delar av riksintresseområdet som ligger inom stort opåverkat område. Alternativt område för vindkraft föreslås.
215	Ost-sydost om Tanumshede	Ja	Stort opåverkat område och världsarvsområde prioriteras framför vindkraft.
216	Östra Tanum	Ja	Kommunen har valt att prioritera riksintressen för friluftsliv och naturvård framför vindkraft.

Riksintresse för totalförsvaret

Namn	Områdets huvuddrag	Innebär ÖP konflikt	Motivering
14	Influensområde, övrigt. Området omfattas av försvarssekretess	Nej.	Plan- och bygglovsärenden inom området remitteras till Försvarsmakten.

BILAGA 2 - MILJÖKONSEKVENSER FÖR GEOGRAFISKA REKOMMENDATIONSOMRÅDEN

Landsbygdsområden

Riksintressen som berörs är:

Naturvård: Bredmossarna (NRO 14-023), Torödmossen (NRO 14-022), Höjaremyrarna (NRO 14-018)

Natura 2000: Bredmossarna-Fisklössjön (SE 0520129)

Miljöbalken 4.6: Enningsdalsälvens avrinningsområde

Totalförsvaret

Nollalternativ

ÖP 2030 är mer tillåtande avseende spridd bebyggelse än ÖP 2002.

Konsekvenser

Utbyggnad i landsbygdsområden bedöms få en begränsad omfattning. Om hänsyn tas till miljövärden bedöms inga negativa miljökonsekvenser uppstå. Om hänsyn tas till våtmarker och vattenmiljöer inom bedöms inga skador uppstå på värden i Enningdalsälvens avrinningsområde som omfattas av riksintresse enligt 4 kapitlet i miljöbalken.

Bullaresjöarna

Riksintressen som berörs är:

Friluftsliv: Bullaredalen (FO16)

Naturvård: Bullaresjöarna (NRO-14-017)

Miljöbalken 4.6: Enningsdalsälvens avrinningsområde

Kulturmiljövård: Västra Bullarestrenden (KO57), ligger väster om sjöarna.

Natura 2000: Långevallsälven (SE0520156), Tingvall (SE0520185), Kynne älv. (SE0520179)

Nollalternativ

ÖP 2002 anger i rekommendationer att ”ny bebyggelse bör kunna tillkomma, i första hand som komplettering till befintlig bebyggelse”. Jämfört med ÖP 2030 innebär detta ett starkare skydd för att orörd natur förblir orörd.

Konsekvenser

Bebyggelse kan komma i konflikt med de höga natur- och kulturvärden som finns i området. Vid en begränsad utbyggnad med enstaka bostäder i väl studerade lägen uppstår troligen inga konflikter. Större utbyggnader av bostäder och verksamheter kan störa natur- kultur- och rekreationsvärden. Inom riksintresseområdet för kulturmiljö finns en struktur med öppen odlingsmark och agrar bebyggelse i höjdlägen. Under förutsättning att rekommendation om placering av byggnader i krönläge och randzoner beaktas, bedöms ingen negativ påverkan uppstå på riksintresset. Det kan förlora i tydlighet om ny bebyggelse tillkommer i olämpliga lägen eller alltför stor omfattning. Om hänsyn tas till våtmarker och vattenmiljöer bedöms inga skador uppstå på värden i Enningdalsälvens avrinningsområde som omfattas av riksintresse enligt 4 kapitlet i miljöbalken.

Kynnefjäll

Riksintressen som berörs är:

Kulturmiljövård: Flötemarksön (KO49)

Naturvård: Kynnefjäll och Kynne älv (NRO-14-024)

Friluftsliv: Kynnefjäll (FO6)

Stora opåverkade områden skyddas enligt miljöbalken 3.2 och har pekats ut av kommunen.

Nollalternativ

Miljöpåverkan bedöms bli likvärdig med ÖP2030 även om ÖP 2002 inte anger att verksamheter kan förekomma vilket är en mer restriktiv hållning.

Konsekvenser

Översiktsplanen föreslår restriktivitet och att ny bebyggelse kan tillkomma i anslutning till befintlig. Några stora konflikter med miljövärden bedöms inte uppstå.

Nedre och Övre Bolsjön

Nedre Bolsjön är kommunens vattentäkt. Området ingår i stora opåverkade områden.

Nollalternativet

ÖP 2002 omfattar endast Nedre Bolsjön till skillnad från ÖP2030 där även Övre Bolsjön ingår.

Konsekvenser

Inga betydande konflikter med miljövärden bedöms uppstå. Eventuell reglering av Övre Bolsjön bör göras så att inga vandringshinder för fisk uppstår.

Världsarvet

Området överensstämmer i stort med Riksintresse kulturmiljövård Tanumsslätten – Kalleby – Oppen – Fossum (KO52).

Nollalternativet

ÖP 2002 har en likvärdig rekommendation men tar mer tydligt avstånd från vindkraftverk och master.

Konsekvenser

Inga betydande konflikter med miljövärden bedöms uppstå.

Yttre kustzonen

Flera områden som omfattas av Natura 2000 ingår i yttre kustzonen. De omfattar kustvatten, öar och strandområden.

Övriga riksintressen som berörs är:

Naturvård: Koster - Väderöarna (NRO - 14 - 005), Fjällbacka och Grebbestads kust och skärgård (NRO - 14 - 037) och Koster - Väderöarna (NRO - 14 - 005). Bottnafjorden - Åbyfjorden (NRO - 14 - 063).

Friluftsliv: Norra Bohusläns kust (FO1).

Yrkesfiske: Fjällbacka skärgård - Musöfjorden, Väderöarna - Persgrunden, Väst Hermanö - Sörgrundsberget - Sotefjorden.

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

Nollalternativet

Båda planerna anger att ny bebyggelse kan tillåtas som komplettering till befintlig bebyggelse. ÖP 2002 anger också att oförändrad markanvändning eftersträvas och att naturvårdens, turismens

och det rörliga friluftslivets intressen ska prioriteras. ÖP2030 anger istället att områdets värden ska beaktas och att "behov av kustnära läge" krävs för verksamheter. ÖP 2030 är därmed generellt mindre restriktiv mot ny bebyggelse i yttre kustzonen men har infört sammanhängande oexploaterade områden. Skillnaden kan bli att ÖP2030 leder till ökad bebyggelse i anslutning till befintlig bebyggelse samtidigt som vissa områden bevaras medan ÖP2002 är mer generellt restriktiv.

Konsekvenser

Det finns ett bebyggelsestryck i området. Lokalisering styrs av begreppet "befintlig bebyggelse". Det kan avse tätort, verkställd detaljplan eller befintlig byggnad. En alltför vid tolkning av begreppet medför att platser med orörd karaktär tas i anspråk vilket kan påverka kustens karaktär och de värden som omfattas av riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv. Sammanhängande oexploaterade områden har pekats ut och bevaras.

Inre kustzonen

Riksintressen som berörs är:

Kulturmiljövård: Nasseröd - Tor - S Ödsmål (KO53) och Bottnadalen (KO47).

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

Nollalternativet

Utbyggnad enligt ÖP 2002 bedöms ge likvärdig omfattning av utbyggnad som ÖP 2030.

Konsekvenser

I den yttre kustzonen styrs omfattningen av kravet "behov av kustnära läge" vilket inte finns för den inre kustzonen och därmed möjliggör en större omfattning för verksamheter.

Lokalisering styrs enligt rekommendationer i ÖP av begreppet "befintlig bebyggelse". Det kan avse tätort, verkställd detaljplan eller befintlig byggnad. En alltför vid tolkning av begreppet medför att platser med orörd karaktär tas i anspråk vilket kan påverka kustens karaktär och de värden som omfattas av riksintresse för rörligt friluftsliv.

Bottnadalen är riksintresse för kulturmiljövård. Odlingslandskap med agrar bebyggelse är uttryck för riksintresset. Denna karaktär kan bli otydlig om ny bebyggelse tillkommer i stor omfattning.

Kalvö - Trossö - Lindö

Riksintressen som berörs är:

Natura 2000: Trossö - Kalvö - Lindö (SE0520126) har i stort samma omfattning som rekommendationsområdet.

Naturvård: Fjällbacka och Grebbestads kust och skärgård (NRO - 14 - 037).

Friluftsliv: Norra Bohusläns kust (FO1).

Kulturmiljövård: Kalvö - Trossö - Lindö (KO72).

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

Nollalternativet

Nollalternativet bedöms inte innebära några skillnader jämfört med ÖP2030.

Konsekvenser

Eftersom området har ett starkt skydd och alla åtgärder kräver tillstånd enligt Natura 2000-lagstiftning bedöms inte att några stora förändringar blir aktuella. Inga betydande konsekvenser bedöms därför uppstå.

BILAGA 3 - KONSEKVENSER AV GEOGRAFISKA REKOMMENDATIONER - SAMHÄLLEN

Östad

Riksintressen som berörs är:

Natura 2000: Långevallsälven (SE0520156)

Naturvård: Bullaresjöarna (NRO - 14 - 017).

Friluftsliv: Bullaredalen (FO16).

Kulturmiljövård: Västra Bullarestranden (KO57).

Området ligger inom riksintresse för skyddade vattendrag enligt MB 4.6.

Orterna ingår i verksamhetsområden för VA.

Nollalternativet

ÖP 2030 medger större utbyggnad jämfört med ÖP 2002. Miljöpåverkan bedöms bli likvärdig.

LIS-områden ligger i anslutning till samhällsområden i ÖP 2030.

Konsekvenser

Inom samhällsområdet för Östad finns ett öppet kuperat jordbrukslandskap. Den befintliga bebyggelsens placering i höjdlägen i ett öppet böljande landskap anges som uttryck för riksintresse för kulturmiljövård. Landskapsbilden har betydelse även i riksintressen för friluftsliv. Öppet jordbrukslandskap i slutningen ner mot sjön planeras som grönområde vilket innebär att den öppna karaktären kan behållas. Placering av bebyggelse i LIS-område uppe på höjden i anslutning till bebyggelse och väg 165 innebär en god anpassning till landskapet. Om hänsyn tas till ett vattendrag och annan värdefull natur enligt naturvårdsprogrammet bedöms inga skador uppstå på värdefull natur.

Överby

Samhällsområdet berör riksintressen:

Natura 2000: Tanumskusten SE0520150

Naturmiljö: Strömstads kust och innerskärgård (NRO-14-011)

Friluftsliv: Norra Bohusläns kust (FO1)

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

Området är inte anslutet till reningsverk.

Nollalternativet

Området är inte redovisat i tidigare översiktsplan. Utbyggnad blir mycket begränsad i

nollalternativet med små miljökonsekvenser.

Konsekvenser

Begränsad utbyggnad som tar hänsyn till landskapets karaktär medför inga negativa konsekvenser för landskapsbilden. Mer omfattande utbyggnad kan skada värden enligt riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv. Ytterligare bebyggelse nära vattnet kan bidra till en lokalt mer exploaterad karaktär.

Resö

Samhällsområdet berör riksintressen:

Natura 2000: Tanumskusten SE0520150

Naturmiljö: Strömstads kust och innerskärgård (NRO-14-011), Fjällbacka och Grebbestads skärgård (NRO-14-037)

Yrkesfiske hamn: Resö

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

De södra delarna av området är anslutet till reningsverk, men inte de norra.

Nollalternativet

Samhällsområdet är mindre i ÖP 2002 men de ytor som tillkommit i ÖP 2030 utgörs till stor del av grönområde. ÖP 2030 tillåter något mer bebyggelse och kan därför väntas medföra något större miljökonsekvenser.

Konsekvenser

Utbyggnad i begränsad omfattning i anslutning till befintligt samhälle bedöms ej medföra konsekvenser för landskapsbild och andra miljövärden. Mer omfattande utbyggnad kan skada värden enligt riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv. Förorenad mark kan förekomma i begränsad omfattning och behöver eventuellt omhändertas.

Lur

Inga riksintressen berörs.

Området är anslutet till reningsverk.

Det finns en kommunal grundvattentäkt.

Nollalternativet

ÖP 2030 medger större utbyggnad än ÖP 2002.

Konsekvenser

Förorenad mark kan förekomma i begränsad omfattning och behöver eventuellt omhändertas.

Sannäs

Samhällsområdet berör riksintressen:

Kulturmiljö: Sannäs (KO55)

Natura 2000: Sannäsfjorden (SE0520147)

Naturmiljö: Fjällbacka och Grebbestads kust och skärgård (NRO-14-037)

Friluftsliv: Norra Bohuslänns kust (FO1)

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

Befintlig bebyggelse ingår i verksamhetsområde för VA.

Nollalternativet

ÖP 2030 medger större utbyggnad än ÖP 2002 och bedöms medföra större miljökonsekvenser.

Konsekvenser

De västra delarna berör riksintressen och omfattas av strandskydd. Utbyggnad i dessa delar bedöms inte vara aktuell.

I norr finns mindre områden där det ena berör riksintressen för naturvård och friluftsliv. Om hänsyn tas till naturvårdsprogrammet bedöms konsekvenserna för naturmiljö bli små men fördjupade studier kan bli aktuella i samband med eventuell utbyggnad. Utbyggnad bedöms inte heller påverka friluftslivet negativt. Områden i norr är högt belägna och byggnader kan exponeras så att landskapsbildens påverkas vilket kan påverka riksintresse för rörligt friluftsliv negativt.

Stora områden kring befintlig bebyggelse kan inte klassas som säkra avseende geoteknisk stabilitet. Lämplighet för bebyggelse kan bedömas först efter geoteknisk utredning enligt rekommendation i bebyggelsestrategi avseende stabilitet.

Havstenssund

Samhällsområdet berör riksintressen:

Kulturmiljövård: Havstenssund (KO51)

Natura 2000: Tanumskusten (SE0520150), Sannäsfjorden (SE 0520147)

Naturmiljö: Fjällbacka och Grebbestads kust och skärgård (NRO-14-037)

Friluftsliv: Norra Bohusläns kust (FO1)

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

Yrkesfiske hamn Havstenssund

Befintlig bebyggelse ingår i verksamhetsområde för VA men enskilda avlopp förekommer.

Nollalternativet

ÖP 2030 medger större utbyggnad än ÖP 2002 och bedöms därför medföra större miljökonsekvenser. Den äldre översiktsplanen medger dock betydligt fler utbyggnadsområden för båtplatser i och omkring Havstenssund.

Konsekvenser

Huvuddelen av de obyggda delarna inom samhällsområdet omfattas av strandskydd. Det kan därför endast bli aktuellt med begränsad utbyggnad i anslutning till befintlig tätort. Ny bebyggelse kan bli ett främmande tillägg till den befintliga bebyggelsen med sina rätvinkliga tomter som ingår i riksintresse för kulturmiljövård. Förorenad mark kan förekomma och behöver eventuellt omhändertas. Lökholmen och Kvarnekilen är utpekade småbåtshamnar. Miljökonsekvenser av dessa redovisas under avsnittet "Båthamnar".

Kämpersvik

Samhällsområdet berör riksintressen:

Natura 2000: Tanumskusten SE0520150

Naturmiljö: Fjällbacka och Grebbestads kust och skärgård (NRO-14-037)

Friluftsliv: Norra Bohusläns kust (FO1)

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

Befintlig bebyggelse ingår i verksamhetsområde för VA men enskilda avlopp förekommer.

Nollalternativet

ÖP 2030 medger större utbyggnad än ÖP 2002 och bedöms därför medföra större miljökonsekvenser.

Konsekvenser

De västra delarna berör riksintressen och omfattas av strandskydd. Utbyggnad i dessa delar bedöms inte vara aktuella. Påverkan skulle bli stor på landskapsbild och riksintressen för friluftsliv och rörligt friluftsliv.

I norr finns möjlighet till utbyggnad. Påverkan på landskapsbilden beror på utbyggnadsvolym och vilka områden som tas i anspråk. Det finns en dalgång och en remsa längs ett berg där byggnader kan placeras på ett sätt som följer traditionellt mönster med liten påverkan på landskapsbilden. Påverkan ökar om jordbruksmark fylls ut med större sammanhängande bostadsområden eller om bebyggelsen läggs på höjdernas sluttningar. Höjderna är relativt låga. Byggnader på sluttningar som exponeras mot havet medför påverkan på landskapsbilden. Väg 163 går genom en sprickdal med randskogar på sidorna och en orörd karaktär. I denna miljö medför exponerad bebyggelse stor påverkan på landskapsbilden.

Samhällsområdet ligger inom riksintresse för friluftsliv. Utbyggnad som kraftigt påverkar landskapsbilden eller skapar barriärer påverkar riksintresset negativt.

Förorenad mark kan förekomma i begränsad omfattning och behöver eventuellt omhändertas.

Långsjö

Samhällsområdet berör riksintressen:

Natura 2000: Tanumskusten SE0520150

Naturmiljö: Fjällbacka och Grebbestads kust och skärgård (NRO-14-037)

Friluftsliv: Norra Bohusläns kust (FO1)

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

Delar av befintlig bebyggelse ingår i avtalsområde för VA.

Nollalternativet

Långsjö är inte redovisad i tidigare översiktsplan. Utbyggnad blir mycket begränsad i nollalternativet med små miljökonsekvenser.

Konsekvenser

De sydvästra delarna berör riksintressen och omfattas av strandskydd. Utbyggnad i dessa delar bedöms inte vara aktuell. Den del av samhällsområdet som berör Veddö utgör till största delen Natura 2000-område. Dessa områden har ett starkt skydd och åtgärder kräver tillstånd från länsstyrelsen. Endast begränsade förändringar kan därför antas bli aktuella på Veddö.

Utbyggnad blir aktuellt i den nordöstra delen av samhällsområdet där modern bebyggelse redan finns på plan mark mellan höjderna. Utbyggnad kan även bli aktuell åt öster. Ny bebyggelse i sluttningarna tar höjdområden i anspråk vilket förändrar bebyggelsemönster och karaktär.

Rabbalshede

Inga riksintressen berörs.

Området är anslutet till reningsverk men enskilda avlopp förekommer.

Nollalternativet

ÖP 2030 medger större utbyggnad än ÖP 2002 och bedöms medföra större miljökonsekvenser. Området vid trafikplatsen finns med som utredningsområde med en något annorlunda utbredning. Landskapsbilden kring trafikplatsen påverkas även i nollalternativet. Området har utökats så att höjden kring Rabbalshede skans ingår.

Konsekvenser

I anslutning till trafikplats vid E6 har områden avsatts för utbyggnad. Karaktären kommer att förändras påtagligt om denna öppna yta bebyggs. Ytan ligger i kanten av ett stort öppet landskapsrum i väster men befintlig skog skärmar av och gör att exponeringen mot det öppna landskapet blir begränsad. Förorenad mark kan förekomma i begränsad omfattning och behöver eventuellt omhändertas.

Kville

Inga riksintressen berörs.

Området är anslutet till reningsverk.

Nollalternativet

Samhällsområdet har utökats mot nordost jämfört med ÖP 2002. Ingen betydande miljöpåverkan bedöms uppstå.

Konsekvenser

Ingen betydande miljöpåverkan bedöms uppstå.

Slottet – Tegelstrand – Heestrand

Samhällsområdet berör riksintressen:

Naturmiljö: Fjällbacka och Grebbestads kust och skärgård (NRO-14-037)

Friluftsliv: Norra Bohusläns kust (FO1)

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

Landskapsbildsskydd gäller i västra delen av området.

Området är anslutet till reningsverk men enskilda avlopp förekommer.

Nollalternativet

ÖP 2030 medger större utbyggnad än ÖP 2002 och bedöms medföra större miljökonsekvenser.

Konsekvenser

Det finns begränsade utbyggnadsmöjligheter i dalgångar då området till stora delar består av berg.

Byggnad på berg förändrar områdets karaktär då landskapsbilden kan påverkas ut mot havet.

Riksintressen för friluftsliv och rörligt friluftsliv kan då påverkas.

Gerlesborg

Samhällsområdet berör riksintressen:

Kulturmiljö: Bottnadalen (KO47)

Naturmiljö: Bottnafjorden-Åbyfjorden (NRO-14-063)

Friluftsliv: Norra Bohusläns kust (FO1)

Rörligt friluftsliv (MB 4.2): Norra Bohuslän

Landskapsbildsskydd gäller för östra delen av området.

Delar av befintlig bebyggelse ingår i verksamhetsområde för VA. Enskilda avlopp förekommer.

Nollalternativet

I den östra delen kring Skärholmen blir skillnaden liten mellan nollalternativ och ÖP2030 eftersom större delen är avsatt som grönområde och hänsyn måste tas till riksintressen och fornlämningar.

Den västra delen har begränsade områden för utbyggnad i nollalternativet. Påverkan på landskapsbilden blir i nollalternativet därför likvärdigt med nuläget.

Konsekvenser

Gerlesborg byggs ut mot Skärholmen i öster med bebyggelse som följer berget längs väg 900.

Detta är ett bebyggelseläge som följer det traditionella mönstret. Det bedöms som möjligt att anpassa bebyggelsen till riksintressena men hänsyn bör tas. Bottnadalen är riksintresse för kulturmiljövård. Odlingslandskap med agrar bebyggelse är uttryck för riksintresset. Denna karaktär kan bli otydlig om ny bebyggelse tillkommer i stor omfattning.

Utbyggnad i höjdområden i nordost bedöms möjliga efter noggrann terränganpassning och studier av påverkan på landskapsbild. Det finns annars en risk att de värden i landskapet som omfattas av riksintresse för rörligt friluftsliv (Miljöbalken 4 kap) påverkas negativt. Sprängning och fyllning behövs för att bygga väg i område med nivåskillnader vilket påverkar landskapsbilden lokalt.

Bebyggelse möjliggörs även i områden norr om Gerlesborg. En del av bebyggelsen kan läggas i smala dalgångar med liten påverkan på landskapsbilden. Större delen av området utgörs av berg och bebyggelse här kommer att förändra landskapsbilden. Den nya bebyggelsen kan tillföra en

ny karaktär som avviker i både läge och utformning av enskilda byggnader. Den ansluter dock till befintligt samhälle och blir synlig från vattnet och Bovallstrand. Riksintresse för rörligt friluftsliv kan påverkas negativt.

Förslaget till översiktsplan 2030 innehåller rekommendationer för hur kommunen vill utvecklas i framtiden.

För att få del av aktuell information om översiktsplanen hänvisas till www.tanum.se/nyoversiktsplan.

TANUMS
KOMMUN

457 81 Tanumshede
0525-180 00

ks.diarium@tanum.se

www.tanum.se/nyoversiktsplan